Uwaga! numer nie jest antydatowany

Cena 15 gr.

Dziś 10 stron

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek 6. I. p. tel. 120-76
Lwów, Mochnackiego l. 48

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznosicielem lub pocztą) miesięcznie . . . . —4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kantorach wydawn. miesięcznie . . .

Rok VIII. Kraków-Lwów, środa 24 lipca 1935 Nr. 202 ABC

Z. S.

Sprawa abisyńska

Abisynja, znana dotąd opinji europejskiej głównie, jako ojczyzna pięknej Aidy oraz jej ojca bohaterskiego Amonastra, króla Etiopów, stała się nagle przedmiotem powszechnego zainteresowania. Po raz pierwszy od czasów wojny światowej pojawił się w całej jaskrawości konkretny problem ekspansji kolonjalnej, nowego podboju kraju t. zw. barbarzyńskiego przez naród cywilizacji europejskiej..

Szeroka opinja traktuje sprawę uczuciowo, a strony zainteresowane uderzają w rozmaite struny duszy ludzkiej oraz mobilizują na swój użytek przeróżne hasła oraz ideały, cieszące się powszechnym autorytetem. Włosi piszą o abisyńskiem barbarzyństwie i niewolnictwie, z którego pragną lud ten wyzwolić, o tyranji cesarza nad poszczególnemi szczepami, wreszcie o niebezpieczeństwach grożących rasie białej ze strony rasy czarnej, a także i żółtej przy sposobności zachowania się Japonji. Angielscy obrońcy Abisynji — zapominając o swojem imperjum kolonjalnem powołują się znów ze swojej strony na humanitaryzm, na prawo ludów do niezawisłego bytu na swojej ziemi, wskazują na starą kulturę i tysiąclecia tradycji politycznej afrykańskiego ludu. Równocześnie w niektórych kołach gospodarczych, handlowych i produkujących budzą się błogie nadzieje na wzmożenie obrotów i ożywienie konjunktury w związku z możliwością wybuchu wojny.

Tymczasem niebezpieczeństwo rozpoczęcia kroków wojennych staje się coraz bliższe i bardziej realne. Nie można bowiem spodziewać się ani żadnej poważnej i skutecznej presji dyplomatycznej mocarstwa na Włochy, ani cofnięcia się Mussoliniego, ani — jak należy wnosić z dochodzących odgłosów — dobrowolnego ukorzenia się władcy abisyńskiego.

Mussolini traktuje sprawę Abisynji najpoważniej w ściecie i stawia na kartę cały swój autorytet. Zdobycie terenów kolonjalnych jest dla Włoch społeczną i gospodarczą koniecznością, na którą nastawiona była od lat cała polityka faszystowska.

Polityka demograficzna i inwestycyjna, zbrojenia i militaryzm, wskrzeszanie starych tradycyj rzymskich i krzewienie instynktów imperjalistycznych — wszystko to było przygotowaniem na odpowiedni moment i odpowiedni objekt.

Na płaszczyźnie dyplomatycznej opanowanie Abisynji zostało przygotowane przez Mussoliniego bardzo wszechstronnie i starannie. Sprzeciw Anglji, byłby w Europie zupełnie odosobniony. Francja jest niewątpliwie w cichem porozumieniu z Włochami i cieszy się z odwrócenia uwagi, włoskiej od Tunisu, Niemcy, zajęte wewnętrznemi sprawami, same liczą na odzyskanie kolonij i pozatem mało mają narazie do powiedzenia w sprawach poza europejskich. Z interwencją Ligi Narodów Mussolini jest zdecydowany nie liczyć się i słusznie spodziewa się, że ta determinacja właśnie uchroni go przed interwencją, genewskiego aeropagu. Z mocarstw pozaeuropejskich wreszcie Japonja, która patrzy na akcję Włoch niechętnie, zbytnio jest zajęta największym dla siebie procesem stopniowego pochłaniania Chin, aby mogła odegrać w sprawie abisyńskiej poważną rolę.

W tem położeniu można się spodziewać, że we wschodniej części Afryki wybuchnie w niedługim czasie to co przed powstaniem Ligi Narodów nazywane było popularnie wojną. Zapewne jednak rzecz ta otrzyma nazwę inną, bardziej skomplikowaną i nie tak brutalną.

Rozpoczęto ustalać kandydatury poselskie

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Po powrocie premjera Sławka z kilkodniowego wypoczynku, rozpocznie się już na dobre akcja wyborcza.

Narazie skupia się ona głównie dokoła ustalania kandydatur.

Prezydjum BBWR., w myśl haseł apolityczności przyszłych wyborów, chce pozostawić możliwie największą swobodę w dobieraniu kandydatów poszczególnym organizacjom, których delegaci wezmą udział w zgromadzeniach wyborczych.

Zastrzegło sobie tylko prawo sprzeciwu, gdy będzie chodziło o dotychczasowych posłów i senatorów BBWR.

Prezydjum BBWR. zależy mianowicie na tem,

aby nie kandydował nikt z pośród tych, kto był skazany wyrokiem sądu klubowego, albo którego sprawa w tym sądzie jeszcze się toczy.

W ostatnich zwłaszcza czasach sąd klubowy BBWR. miał dość znaczną ilość tych spraw.

Klub BBWR. opuszcza gmach Sejmu tak samo jak i inne kluby z dniem 31 lipca, ale nie likwiduje swoich agend, przenosząc je tylko do swego lokalu na mieście. Działa także jeszcze sąd klubowy, jak i sekretarjaty, które przygotowywują broszurę, mającą przedstawić całokształt prac parlamentarnych klubu BBWR. nad zmianą ustroju.

Jak już donosiliśmy, ma powstać niebawem organizacja Związku Pracy Społecznej.

Ludność niemiecka ucieka od marki

Następstwo olbrzymich zbrojeń Niemiec

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Z Berlina donoszą agencji Press:

Szerokie rzesze ludności w Niemczech ogarnięte zostały poważnemi obawami przed inflacją. *Rozpoczęła się ucieczka od marki, która znajduje wyraz w znacznych zakupach złota i akcyj. Kupowane są nawet akcje przedsiębiorstw pracujących deficytowo. Szczególnie poszukuje się papierów zagranicznych. Papiery i obligacje państwowe nie znajdują natomiast nabywców.*

Wielkie wrażenie wywołało zarządzenie rządu Rzeszy *zabraniające dopuszczania nowych akcyj do obrotu giełdowego.* Sfery finansowe uważają, że zarządzenie to zmierza do tego, aby społeczeństwu utrudnić lokatę gotówki w przedsiębiorstwach prywatnych i zarezerwować ją w pełni dla lokat państwowych.

Zbrojenia Niemiec pochłaniają olbrzymie sumy, wskutek czego zadłużenie krótkoterminowe rządu Rzeszy wzrasta już od dłuższego czasu przeciętnie o pół miljarda marek miesięcznie.

Walka hitleryzmu z Kościołem

BERLIN 23. 7. (PAT). Niemieckie biuro informacyjne donosi: Kanclerz rozwiązał „Związek b. Kombatantów Katolików" wraz z jego oddziałami w całej Rzeszy. W uzasadnieniu decyzji powiedziano, że tworzenie wyznaniowych związków b. kombatantów prowadzi do rozłamów w społeczeństwie i wnosi do organizacji b. wojskowych przeciwieństwa wyznaniowe.

BERLIN, 23. 7. (PAT). Burmistrz miasta Luisburgu, Ellgering, wydał rozporządzenie, dotyczące należenia urzędników miejskich do związków wyznaniowych. W rozporządzeniu tem *Ellgering żąda od urzędników, by niezwłocznie wystąpili z wyznaniowych towarzystw urzędniczych i zawodowych, oraz, by spowodowali wystąpienie swych dzieci z organizacyj wyznaniowych.*

„Jestem zdania — pisze burmistrz, — iż ci, którzy sądzą, że nie mogą się zastosować do powyższego rozporządzenia, *muszą zrezygnować z dalszej współpracy w rozbudowie naszego państwa.* Zastrzegam sobie dokonanie wkrótce rewizji celem sprawdzenia, czy stosowano się do tego przepisu."

BOCHOLT (Westfalja) 23. 7. (PAT) Według komunikatu policji państwowej, w Bocholt i okolicy w ciągu kilku miesięcy **nieznani sprawcy uszkodzili szereg posągów świętych i pomników.** W jednym wypadku udało się schwytać dwóch złoczyńców, którymi są: Karol Wilking, znany ze swych sympatyj komunistycznych oraz Bernhard Kloepper, zbliżony do dawnego centrum. Depesza ta była datowana z Bocholt.

Program uroczystości warneńskich

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Otrzymano w Warszawie ostatecznie ustalony program uroczystości warneńskich, ustalony przez rząd bułgarski.

Uroczystości te trwać będą trzy dni od 3 do 5 sierpnia. Dnia 3 sierpnia odbędzie się na dworcu warneńskim uroczyste powitanie gości z Polski z min. oświaty *Jędrzejewiczem* na czele. 4 sierpnia rano odprawione będzie nabożeństwo żałobne przy mauzoleum króla Warneńczyka. Następnie płk. *Panew* wygłosi odczyt o bitwie pod Warną i odbędzie się składanie wieńców u stóp auzoleum przez delegacje przybyłe na uroczystość. Potem przewidywana jest defilada armji i młodzieży bułgarskiej. W południe bankiet wydany przez min. oświaty gen. Radewa w kasynie warneńskiem, o 4 popołudniu uroczyste otwarcie domu wypoczynkowego w Warnie, o 6 wieczorem mecz piłkarski warneńskiego klubu sportowego z drużyną polską, wieczorem gardenparty, a o 11 w nocy bankiet wydany przez radę miejską.

DARMO 3 OBSZERNE PARCELE

Każdy z Czytelników może stać się właścicielem obszernej, pięknej parceli, nie wydając na to ani grosza. Wystarczy przejrzeć „KURJERA" z dnia 10 lipca rb. i przeczytać warunki uczestniczenia

W WIELKIM KONKURSIE „KURJERA"

Gdańsk staje się pokorny

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Z Gdańska donoszą, że pod wpływem polskiego rozporządzenia celnego, które stanowi dla Wolnego Miasta dotkliwy cios gospodarczy, *Senat tego miasta zamierza zaproponować rządowi polskiemu podjęcie rokowań w celu uchylenia rozporządzenia celnego.*

Angija przechyla się na stronę Abisynji?

LONDYN, 23. 7. (PAT). Omawiając wczorajsze uchwały gabinetu brytyjskiego „Times" stwierdza, że minister Eden wyjedzie około niedzieli do Genewy, chociaż data zebrania się Rady Ligi Narodów nie została jeszcze ustalona.

W międzyczasie rozmowy w Paryżu i Rzymie postępują naprzód i rząd brytyjski czyni wszelkie wysiłki, aby znaleźć kompromis.

Członkowie gabinetu brytyjskiego — pisze „Times" — posiadają obecnie więcej pewności, że *z chwilą zebrania się Rady Ligi, Francja okaże gotowość współdziałania z W. Brytanją w jej usiłowaniach znalezienia pokojowego rozwiązania konfliktu włosko - abisyńskiego.* Członkowie gabinetu brytyjskiego — podkreśla dziennik — są zdania, że *Laval w tym samym stopniu co i ministrowie brytyjscy zdaje sobie sprawę z tego, że gdyby dopuszczono do przeistoczenia obecnej sytuacji w stan wojenny, żaden traktat europejski nie mógłby być uważany za trwały.* Ministrowie brytyjscy wciąż jeszcze mają nadzieję, że uniknie się wojny drogą zbiorowej akcji mocarstw. Gdyby zaś ta nadzieja zawiodła, ministrowie brytyjscy zdecydowani są podjąć wszelkie wysiłki, aby, według słów „Times'a", zlokalizować skutki wojny w możliwie największym stopniu.

LONDYN, 23. 7. (PAT). Na temat wczorajszego posiedzenia gabinetu brytyjskiego „Daily Telegraph" podaje, że *ministrowie doszli do wniosku, iż niema żadnej racji zabraniać firmom brytyjskim wywozu broni do Abisynji.* Podobną wiadomość zamieszcza „Daily Express", natomiast „Times" donosi, że w sprawie tej rząd nie powziął ostatecznej decyzji.

LONDYN, 23. 7. (PAT). Grupa parlamentarzystów ze wszystkich stronnictw wydała wczoraj w Izbie Gmin obiad na cześć posła abisyńskiego w Londynie, aby dać mu sposobność do przedstawienia sprawy abisyńskiej.

„Abisynja — oświadczył poseł — żyje obecnie w trwodze i w pracy. Jestem przekonany jednak, że Bóg, który chronił ją dotychczas, oszczędzi jej rozlewu krwi i klęski, dzięki uczuciom sprawiedliwości i uczciwości Anglików i dzięki sympatji moralnej i praktycznej wszystkich tych, którzy kochają sprawiedliwość".

LONDYN 23. 7. (PAT) Rząd brytyjski udzielił misjonarzom brytyjskim z Abisynji rady, aby **skoncentrowali się w okolicach Addis-Abeby i aby rodziny swoje ewakuowali z Abisynji.** Chodzi w danym razie o 100 osób mniejwięcej.

LONDYN 23. 7. (PAT) Agencja Reutera donosi: rządy francuski i brytyjski doszły zgodnie do porozumienia, iż sesja Rady Ligi Narodów zbierze się w przyszłym tygodniu. Datę otwarcia wyznaczyć ma przewodniczący sesji Litwinow. Ustalono też zgodnie pomiędzy Paryżem i Londynem, że debata o zatargu Abisyńskim odbędzie się w ramach artykułu 15 paktu Ligi Narodów.

(Przyp. red. PAT.: art. 15 paktu w par. 1 przewiduje, że jeżeli pomiędzy członkami Ligi Narodów powstanie spór, mogący doprowadzić do zerwania stosunków **i jeżeli ten spór nie jest poddany arbitrażowi, członkowie Ligi wnoszą go na radę.** W tym wypadku wystarczy aby jeden z członków rady zawiadomił o sporze sekretarjat generalny.)

42-lecie urodzin Negusa

ADDIS - ABEBA 23. 7. (PAT) Z okazji 42-ej rocznicy urodzin cesarza Abisynji oddano tu dziś salwę honorową z 21 wystrzałów. Przedpołudniem w sali tronowej zamku, cesarz przyjął książąt i ciało dyplomatyczne, w którego imieniu złożył życzenia cesarzowi dziekan korpusu poseł belgijski Janssen.

Poseł i konsul włoski wraz z personelem na uroczystości tej nie byli obecni.

LONDYN 23. 7. (PAT) Agencja Reutera donosi z Tokio: Mikado przesłał kablogram z życzeniami do cesarza Abisynji z okazji obchodu 42-ej rocznicy jego urodzin.

Ministerstwo spraw zagranicznych Japonji odmawia wszelkich komentarzy o kampanji antyjapońskiej w dziennikach włoskich.

LONDYN 23. 7. (PAT) „Dailly Mirror" podaje apel cesarzowej Abisynji do kobiet angielskich, by w tym trudnym dla Abisynji okresie przyszły z pociechą i okazały poparcie moralne.

Włoskie oskarżenie pod adresem Londynu

MEDJOLAN, 23. 7. (PAT). „Stampa" donosi, że cała prasa arabska zajmuje się obecnie rzekomą akcją Anglji, usiłującą przeciągnąć na swą stronę w konflikcie włosko - abisyńskim cały świat arabski. *Akcja ta ma być prowadzona przez Anglików w Jemenie, Hedżasie, Palestynie, Transjordanji, Iraku i oczywiście w Egipcie.*

Według wiadomości dziennika „Ahram", powtórzonej przez inne pisma egipskie, *pomiędzy rządem brytyjskim a Ibn Saudem zawarty został układ w sprawie załatwienia kwestyj kolei żelaznej Hedżas - Medine oraz w sprawie poprawienia linji granicznej.* Anglja — według tych doniesień — nawiązać miała również kontakt z emirem Transjordanji. W związku z tem pozostaje — zdaniem „Stampy" — ostre wystąpienie emira przeciwko Włochom.

LONDYN 23. 7. (PAT) „Morning Post" ogłasza dokumenty, które wpadły w ręce Włochów, mające świadczyć o tem, **iż Abisyńczycy z premedytacją przygotowali atak na Ual-ual.**

RZYM, 23. 7. (PAT). Dziennik urzędowy ogłaszą dekret powołujący do szeregów podoficerów i żołnierzy - rusznikarzy oraz pewne grupy oficerów służby lotniczej.

Kronika telegraficzna

BOSTON Sąd tutejszy skazał 5 gangsterów w tej liczbie Karola Zetticha, zwanego „carem przestępców" na 25 lat więzienia za napad na samochód pocztowy w Fallriver.

PARYŻ W jednej z fabryk wybuchł pożar Sala, w której pracowało 15 robotników i robotnic stanęła w ciągu kilku minut w płomieniach. Jedna robotnica zginęła w ogniu.

LONDYN W pobliżu Cardiffu spadł samolot pasażerski, przyczem zginęli pilot i dwaj pasażerowie.

WASZYNGTON Prezydent Roosevelt podpisał projekt ustawy, na mocy której liczba oficerów marynarki podniesiona została o 1032.

LAHORE W czasie 3-dniowych zaburzeń w Lahore, rannych zostało 120 żołnierzy i policjantów. Po stronie ludności cywilnej było 9 zabitych i tylko 36 rannych.

BERLIN Sąd przysięgły w Hamm skazał wczoraj szereg komunistów oskarżonych o przygotowywanie zdrady państwa. 20 oskarżonych skazano na ciężkie więzienie do lat 6-ciu, 2-ch na 2 lata ciężkiego więzienia.

PARYŻ. Najbliższe posiedzenie rady ministrów odbędzie się w czwartek przed południem w pałacu elizejskim.

FLENSBURG Parowiec „Helena" w ub. poniedziałek na wysokości wyspy Gotland zauważył wrak żaglowca duńskiego „Sampo". Załogę złożoną z 7 ludzi uratowano.

DREZNO Autobus hiszpańskiego towarzystwa podróży wiozący z Pragi czeskiej przez Drezno do Barcelony 21 osób wpadł na tramwaj i przewrócił się. Z 21 podróżnych 16 osób odniosło obrażenia, jak stwierdzono, lekkie.

NOWY JORK Przy rozpraszaniu tłumu 1800 strajkujących w Terre Haute (Stan Indiana) policja posługiwała się bombami łzawiącemi. W starciu kilkanaście osób odniosło rany od uderzeń pałkami.

HAVANA Według słów płk. Batistii sytuacja na Kubie uległa pogorszeniu wskutek wzajemnego zwalczania się licznych partyj rewolucyjnych. Według niepotwierdzonych pogłosek miano proklamować dyktaturę wojskową.

NOWY YORK W jednej z największych w St. Zjednoczonych fabryk whisky w Feoria (Stan inno) (Illinois) wybuchł pożar, który zniszczył większość budynków fabrycznych. Straty wynoszą 2 i ćwierć miljona dolarów.

SZANGHAJ. Policja wykryła 25 biur komunistycznych, z których rozchodziła się propaganda na całe Chiny. Aresztowano przeszło 30 osób.

Przed ekspose min. Poniatowskiego

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Krążą pogłoski, że w najbliższym czasie min. rolnictwa Poniatowski wygłosi programowe oświadczenie wytycznych obecnej polityki rolniczej.

Wydawanie paszportów do Austrji

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Biura podróży otrzymały nowe wyjaśnienia w sprawie wydawania paszportów do Austrji. *Wyjazd do Austrji nie podlega żadnym ograniczeniom.* Osobom udającym się tam na okres nie dłuższy niż 5 tygodni, wydawać będą władze administracyjne paszporty ulgowe po 80 zł. Podania o ulgowe paszporty wielokrotne będą załatwiane przez władze po uprzedniem zbadaniu potrzeby wyjazdów itp. Paszporty przy zbiorowych wycieczkach kilkudniowych do Austrji są bezpłatne, pobierana natomiast będzie jedynie opłata 5 zł. za stemple.

Rozporządzenie o usuwaniu śmieci w miastach

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zamierza wydać specjalne rozporządzenie o usuwaniu śmieci w miastach. Przepisy tego rozporządzenia objąć mają *miasta liczące powyżej 50.000 mieszkańców* i postanowić, że w przyszłości oczyszczaniem domów ze śmieci ma się zajmować *miasto przy pomocy specjalnego taboru systemu mechanicznego.* Jedynie w wyjątkowo ubogich gminach dozwolone będzie wydzierżawianie wywózki śmieci przez specjalną koncesję. Z chwilą wprowadzenia przymusu wywożenia śmieci przez miasto, budżety miejskie będą musiały wyznaczyć specjalną sumę na ten cel.

R. Rolland w Warszawie

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.). Dziś w godzinach wieczornych przybył do Warszawy znany pisarz francuski Romain Rolland, który zatrzyma się w stolicy do czwartku.

Spadek bezrobocia

WARSZAWA 23. 7. (PAT) Liczba bezrobotnych według danych oficjalnych wynosiła w całem państwie w dniu 16 b. m. 333.193 osób, co stanowi **spadek bezrobocia** w stosunku do tygodnia poprzedniego o 14.559 osób.

Na emeryturę

WARSZAWA, 23. 7. (Tel. wł. G.) Min. oświaty Jędrzejewicz podpisał dekret o przeniesieniu na emeryturę z powodu podeszłego wieku 2 profesorów Politechniki Warszawskiej, a mianowicie prof. *Ant. Księżopolskiego,* prowadzącego wykłady na wydziale mechanicznym i prof. Aleksandra *Wasiutyńskiego,* wykładającego na inżynierji.

S. † P.

KS. INFUŁAT

WINCENTY CZAJKOWSKI

Dziekan Lwowskiej Kapituły Metropolitalnej obrz. łac.

zmarł zaopatrzony św. Sakramentami dnia 21 lipca 1935 r. w 74 r. życia, a w 51 Kapłaństwa.

Pogrzeb ś. p. Zmarłego odbędzie się w środę dnia 24 lipca br. o godz. 10-ej rano z Bazyliki Archikatedralnej obrz. łac. na cmentarz Łyczakowski.

Lwów, dnia 21 lipca 1935.

Miejski Zakład Pogrzeb. „Concordia", Lwów, Sobieskiego 16. 23227

Gwałtowny spadek dewizy włoskiej

RZYM 23. 7. (PAT) Jak już donoszono, uchylony został przepis, **aby obieg banknotów był pokryty conajmniej w 40 procentach złotem.** Doniosłe to posunięcie ma mieć charakter tymczasowy. Włoski minister finansów oświadczył przedstawicielowi agencji Havasa, iż ustawa o zawieszeniu przepisu o 40-procentowem pokryciu **okazała się konieczną dla umożliwienia wykonania wypłat wobec zagranicy o charakterze nadzwyczajnym, a się gających łącznie około pół miljarda lirów.**

W związku z wzmożonemi wydatkami, czynionemi ostatnio przez Włochy, nie wykluczone jest oczywiście mimo ostrych ograniczeń dewizowych — **dalsze kurczenie się zapasu pokrycia.** Tymczasem posunięcie finansowe rządu włoskiego z dn. 22 bm. wywołało zagranicą **gwałtowny spadek dewizy włoskiej,** która zresztą — jak wiadomo — ostatnio była już zdeprecjonowana o kilka procent. Notowania dewizy włoskiej w dniu 23 b. m. wykazują na wszystkich giełdach dalszy **spadek o parę procent.** Narazie trudno jeszcze powiedzieć, czy spadek ten będzie mógł być powetowany, czy nawet poprostu zatrzymany.

Żydostwo światowe organizuje odpór

Fala antysemityzmu, ogarniająca dziś wszystkie kulturalne kraje świata budzi wśród żydów zrozumiałe zaniepokojenie. Próbują zorganizować żydowski ruch obronny i w związku z tem wysunęłli hasło zwołania „Kongresu światowego żydostwa". Kongres budzi jednak pewne zastrzeżenia, a rozbieżności te najlepiej charakteryzuje ankieta „Nowego Dziennika", zorganizowana na temat „Żydostwo w chwili przełomowej". W ankiecie tej, zainaugurowanej artykułem Einsteina, zabierają głos wybitni przedstawiciele żydostwa z rozmaitych krajów. Ostatnio zamieścił „Nowy Dziennik" trzy artykuły: rabina naczelnego w Szwecji Dr. Ehrenpreisa, nadrabina Wiednia Dr. Dawida Feuchtwanga i przedstawiciela żydostwa amerykańskiego, rektora żydowskiego Seminarjum teologicznego w Nowym Jorku Dr. Cyrusa Adlera.

Wynurzenia tych panów zasługują na baczną uwagę i z naszej strony.

Otóż charakterystyczną jest rzeczą, że wszyscy trzej wymienieni przedstawiciele żydostwa podkreślają, że antysemityzm ogarnia cały świat.

Rabin naczelny Szwecji Dr. Ehrenpreis rozpoczyna swój artykuł ankietowy następującemi słowami:

„Fala nienawiści w stosunku do Żydów jest jednem z zasadniczych niebezpieczeństw, grożących dziś żydostwu. Kryzys żydostwa przybiera rozmaite formy: w Polsce jest to kryzys przeważnie ekonomiczny, w Niemczech — objawia się w uszczupleniu i zniweczeniu praw obywatelskich, politycznych i ludzkich — wspólna jest natomiast wszędzie fala nienawiści w stosunku do Żydów, żydostwa i jego duchowych i materjalnych wartości. Nienawiść ta nie dotyczy przytem jednej strony życia żydowskiego, lecz podkopuje wszystkie podstawy żydostwa. Istnieje dziś antyżydowska propaganda w skali światowej".

Nadrabin Wiednia Dr. Feuchtwang artykuł swój zaczyna od zdania: „Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wzrost nienawiści do Żydów przybiera na całym świecie coraz większe rozmiary".

I szukają Żydzi sposobów i środków obrony, widząc je przedewszystkiem w solidarnem wystąpieniu ich we wszystkich krajach. Zorganizować ten odpór ma Kongres, ale sami Żydzi mają wątpliwości co do jego celowości. Bo gdy pp. Ehrenpreis i Feuchtwang zasadniczo wypowiadają się za ideą Kongresu, wysuwając jedynie wątpliwości, czy Żydzi są już przygotowani do takiego kongresu, to natomiast przedstawiciel żydostwa amerykańskiego p. Adler, wręcz się temu pomysłowi sprzeciwia, uzasadniając to w sposób bardzo charakterystyczny:

„Nie wierzę, by tego rodzaju maszynerja (Kongres — Red.) zastąpić mogła w jakiejkolwiek mierze istniejące dzisiaj w każdym kraju reprezentacje Żydowskie.

Mojem zdaniem, Światowy Kongres Żydowski pogorszyłby tylko warunki bytu Żydów w krajach, w których są obywatelami. Jako obywatele bowiem Żydzi mogą tylko uznać autorytet parlamentu kraju, w którym żyją.

Żydowski parlament dałby tylko podporę i zachętę tym, którzy w imię domniemanej międzynarodowej solidarności i hyperlojalności krzewią nienawiść do Żydów. Zaszczepiłby w umysłach naszych współobywateli wszystkich krajów nieufność co do właściwego stanowiska Żyda jako obywatela.

Niebezpieczne te konsekwencje nastąpią, jakkolwiek Kongres istotnie nie będzie reprezentantem wszystkich Żydów, i nie będzie miał władzy narzucenia swych postanowień nawet tym jednostkom, które wybierając doń swych przedstawicieli, temsamem przyjęły na się zobowiązania wobec jakiejś ponadnarodowej władzy. Następstwa te są nieuchronne, jakkolwiek w praktyce Kongres nie może być niczem więcej ponad platformą dla wygłaszania przemówień i zebraniem dla uchwalania rezolucyj.

Dla tychto powodów, pomijając inne, uważam Światowy Kongres Żydowski za niezmiernie niepożądany i niebezpieczny dla żydowskiego świata".

Jeśli chodzi o nas, to z przyczyn coprawda odmiennych, doradzalibyśmy również zaniechania myśli kongresu i organizowanie odporu przeciwko szerzącemu się po całym świecie antysemityzmowi. Ten zorganizowany opór międzynarodowego żydostwa da bowiem w rezultacie tylko zaognienie całego problemu. Bo niech Żydzi pamiętają, że antysemityzm jest dzisiejszych przeobrażeń społecznych jedynie procesem wtórnym, ale procesem nieuniknionym.

Istotny sens dzisiejszych przemian to formowanie się państw narodowych. I sami Żydzi uczestniczą częściowo w tym pozytywnym procesie, dążąc do stworzenia swojej siedziby narodowej w Palestynie. Wszyscy trzej wymienieni uczestnicy ankiety „Nowego Dziennika" stwierdzają, że Palestyna da najjaśniejszy punkt obecnego życia żydowskiego. Żyd szwedzki p. Ehrenpreis stwierdza dosłownie:

„Co się tyczy Palestyny, to wszyscy odczuwamy, że jest to jedyne błogosławieństwo i jedyny dziś zakątek twórczego, pozytywnego dzieła".

To samo pisze Żyd austrjacki Dr. Feuchtwang:

„Nikt nie poddaje obecnie w wątpliwość faktu, że Palestyna jest jedynym świetlanym punktem w współczesnej historji żydowskiego narodu. Stanie się ona może w przyszłości jedynym krajem, w którym rozprószeni po świecie Żydzi będą mogli dokonać dzieła odbudowy swojego kraju i swojej egzystencji. Religijne i narodowe ideały, związane od tysiącleci z tym krajem, a obecnie ożywione na nowo, są tak naturalne i tak głęboko zakorzenione w żydowskiej historji i tradycji, że myślącym Żydom nie trzeba aż specjalnie na nie wskazywać".

Żydzi, zamiast organizować opór w krajach, gdzie są intruzami, zamiast samym powiększać tragedję swojego narodu, nawołując go równocześnie do pozytywnej budowy własnej ojczyzny i do negatywnej rozkładczej walki wśród innych narodów, winni stanąć do twórczej pracy w Palestynie. Wszak „rozwój Palestyny prześcignął najśmielsze oczekiwania", — stwierdza to Komitet wykonawczy Palestyńskiej Rady Gospodarczej (Economic Board for Palestine) w Londynie, w skład którego wchodzą m. in. sir Robert Walley - Goldsmid i dr. Chaim Weizmann.

Komitet ogłosił sprawozdanie o gospodarczej sytuacji Palestyny, i w sprawozdaniu tem czytamy niezmiernie interesujące rzeczy. Cytujemy je za „Nowym Dziennikiem", pozostawiając jego podkreślenia:

„W przeglądzie obecnej sytuacji gospodarczej Rada podnosi, że **postęp Palestyny prześcignął najśmielsze oczekiwania.** Z kraju, który dawniej był finansowany ze względów filantropijnych, Palestyna stała się krajem opartym na trwałej podstawie gospodarczej. W chwili obecnej wszystko przemiawia **za dalszym pomyślnym rozwojem Palestyny.** Szybki rozwój Palestyny w ostatnich dwóch latach **stał się jednakże powodem szeregu objawów budzących niepokój.** Rozwój Palestyny, zwłaszcza postępy przemysłu i rolnictwa **są poważnie zagrożone brakiem rąk roboczych.** Okoliczność ta stawia przeszkody produktywnemu realizowaniu miljonów zdeponowanych w bankach palestyńskich. **Niepokój budzi także spekulacja, różne usterki obrotu kredytowego** i nadmierny dopływ **emigracji do miast.** Spekulacja gruntowa przybrała szczególnie niepożądane rozmiary w Tel-Awiwie i okolicy. Fantastyczne ceny za grunta, jakiemi się operuje w tych transakcjach, nie pozostają w żadnym stosunku do jako tako rozsądnych kalkulacji z uwzględnieniem chociażby najpomyślniejszych horoskopów na przyszłość i siłą rzeczy stać się muszą **źródłem olbrzymich strat.** Sprawozdanie potępia niektóre **ujemne strony ruchu kredytowego w Palestynie,** zwłaszcza nadmiernie rozwinięte operacje wekslowe. Drobne nawet sumy są regulowane wekslami w terminach 4 lub 5 miesięcy. Temu systemowi płatniczemu sprzyja **niepotrzebnie wielka liczba banków w Palestynie,** która w końcu 1933 wynosiła 83. Liczne pośród tych banków są nader małe".

A więc wszystko na najlepszej drodze do rozwoju, tylko postęp jest poważnie zagrożony brakiem rąk roboczych.

Zamiast organizować beznadziejny odpór żydowstwa diaspory, czyż nie lepiej rozplakatować po miastach i wsiach n. p. Polski to sprawozdanie i wzmocnić emigrację do Palestyny? Czyż nie lepiej zamiast wydawać pieniądze na uświadamiającą żydowstwo akcję o sposobach zwalczania antysemityzmu, nabywać nowe obszary kolonizacyjne?

Negatywna walka organizowana przez kongresy światowe nie zmniejszy antysemityzmu. Droga właściwa, droga prowadząca do celu, to jak najszybsza pozytywna budowa własnego państwa.

S. Sta.

Małe dwuosobowe czołgi, wprowadzone świeżo w armji niemieckiej.

Hitler łamie Konkordat

Jednym z pierwszych ważniejszych aktów państwowych Hitlera, po dojściu jego do władzy, było zawarcie konkordatu ze Stolicą Apostolską dnia 20 lipca 1933 roku. Nie było potrzeby zawierania podówczas nowego konkordatu, gdyż umowy te z poszczególnemi państwami Rzeszy (np. z Prusami, Bawarją, Badenją) już istniały. Hitler jednak naglił, proponując przez pełnomocnika swego, von Papena, Kościołowi szersze uprawnienia i korzyści. I rzeczywiście, nowy konkordat z Rzeszą zawiera szereg punktów, jak np. w dziedzinie nauczania i wychowania, małżeństwa, dla Kościoła katolickiego w Niemczech b. istotnych i korzystnych Nie odmówiono podpisania również zobowiązania (art. 29), gwarantującego mniejszościom narodowym używanie języka ojczystego w nabożeństwach.

Dziś dopiero okazuje się, że konkordat był potrzebny Hitlerowi tylko dla jego doraźnych celów politycznych i że

w chwili podpisywania Führer szedł na wszelkie ustępstwa, gdyż nie miał zamiaru dotrzymywać swych zobowiązań.

Zawarcie bowiem konkordatu ze Stolicą Apostolską wzmacniało ogromnie pozycję Hitlera na terenie międzynarodowym, a z drugiej strony wytrącało broń z ręki jego przeciwników, którzy na podstawie ideologji narodowego socjalizmu i metod postępowania hitleryzmu wykazywali głęboką jego sprzeczność z zasadami chrześcijańskiemi. Zawierając umowę z Hitlerem, Stolica Apostolska dała dowód swej dobrej wiary i nadziei, że przywódca narodowych socjalistów, przyjmując zobowiązania, wypełni je sumiennie a tem samem nawróci ze złej drogi.

Art. 1 konkordatu zawartego ze Stolicą Apostolską przez rząd Hitlera głosi:

„Rzesza Niemiecka gwarantuje wolność wyznawania i publicznego wykonywania religji katolickiej.

Uznaje ona w granicach obowiązujących praw ogólnych prawo Kościoła katolickiego do regulowania własnych swych spraw i swobodnego zarządzania niemi oraz wydawania, w zakresie swej kompetencji, praw i rozporządzeń, obowiązujących jego członków".

Jak w praktyce wygląda stosowanie tego przepisu, wiemy dobrze.

Codziennie przynoszą nam depesze z Niemiec wiadomości o atakowaniu przez pogan niemieckich zasad religji chrześcijańskiej,

wygłaszaniu przez ideologów hitleryzmu, w rodzaju Rosenberga i Stuermera, mów pełnych zwrotów pogardliwych i obraźliwych pod adresem chrystjanizmu i apoteozujących starogermański poganizm: codziennie na terenie Niemiec mają miejsce wypadki aresztowania księży i katolików świeckich za próby obrony religji i Kościoła przyczem władze charakteryzują te akty samoobrony jako zwalczanie państwa narodowo - socjalistycznego; stale konfiskuje się i zawiesza organy katolickie, konfiskuje się nawet listy pasterskie biskupów.

Prześladuje się zakony, związki Akcji Katolickiej, zwłaszcza młodzieży, instytucje katolickie dobroczynne „Caritas", instytucje wydawnicze itd.

Wszystko to jest w rażącej sprzeczności z przepisami konkordatu. Ostatnie zaś wystąpienie premjera Prus Göringa przeciwko Kościołowi katolickiemu i nakaz wydany prokuratorom i policji, by zaostrzyli jeszcze bardziej represje przeciwko duchowieństwu katolickiemu — jest ukoronowaniem całej dotychczasowej nagonki rządów hitlerowskich na katolicyzm w Niemczech

Świadczy to wymownie, że wszelkie umowy obowiązują narodowych socjalistów o tyle, o ile jest to im wygodne i potrzebne. W każdej chwili kiedy im się będzie podobało, gotowi są najbardziej uroczyste zobowiązania podrzeć i zerwać, z całą brutalnością i cynizmem.

Niemal w rocznice straszliwej masakry (30 czerwca 1934 r.), kiedy to zostali zamordowani przez nazistów przywódcy katoliccy: Klausener, Probst Beck,

wypowiada się nową, bardziej zaciętą wojnę Kościołowi katolickiemu.

Francusko-angielskie propozycje uregulowania sporu włosko-abisyńskiego

PARYŻ, 22. 7. (PAT). „Le Matin" i „Le Petit Parisien" zamieszczają depeszę z Londynu, iż ambasadorowie Francji i W. Brytanji w Rzymie w ciągu bież. tygodnia przedstawią Mussoliniemu pewne *propozycje w celu pokojowego uregulowania sporu włosko-etjopskiego. Treść tych propozycyj zachowana jest w ścisłej tajemnicy,* można jednak — głosi depesza — przypuszczać, iż propozycje francusko - angielskie opierałyby się na następujących podstawach:

1) Delimitacja granic między Abisynją a posiadłościami włoskiemi w Afryce.

2) Przyznanie Włochom przez Abisynję pewnych ustępstw ekonomicznych.

3) Budowa kolei, łączącej Erytreę z Somali poprzez terytorjum Abisynji.

4) Wyznaczenie pewnej liczby doradców włoskich przy rządzie abisyńskim.

W kołach włoskich sądzą, że rokowania, które będą prowadzone w ciągu bież. tygodnia, przyczynią się do wyjaśnienia obecnej sytuacji i do zdania sobie sprawy z tego, czy uczynione od kilku tygodni wysiłki dyplomatyczne mogą dać zadowalające rezultaty.

LONDYN, 22. 7. (PAT). Dziś odbyło się posiedzenie gabinetu brytyjskiego w sprawie Abisynji. Konkluzje, do jakich doszedł gabinet, trzymane są w ścisłej tajemnicy.

W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że wśród ministrów brytyjskich zarysowały się *dwa poglądy:* pierwsza grupa ministrów dąży do *zlokalizowania zatargu włosko - abisyńskiego i nie chce wciągać Ligi Narodów zbytnio w ten konflikt.* Druga grupa chce *wykorzystać Ligę Narodów celem wywarcia na Włochy stosownej presji.*

Pierwsza grupa chciałaby uzyskać od Mussoliniego zapewnienie, że akcja włoska w Abisynji nie pójdzie zbyt daleko i że Mussolini w razie powodzenia swej kampanji *uzgodni z W. Brytanją współdziałanie Włoch i W. Brytanji w Abisynji.* Tendencje te jednak nie mają daleko idących widoków powodzenai.

W tych warunkach w gabinecie brytyjskim bierze górę kierunek, który pragnie całkowicie wyszkać autorytet Ligi Narodów.

Ostateczych decyzyj gabinet brytyjski podobno jeszcze nie powziął.

PARYŻ 22. 7. (PAT) Agencja Havasa donosi z Londynu że dotychczas nie zapytywano domów bankowych w sprawie pożyczki w wysokości 2 miljonów funtów szterlingów dla Abisynji i że żaden krok w tej sprawie nie może mieć znaczenia przed udzieleniem zezwolenia rządu, gdyż skarb brytyjski stosuje embargo do pożyczek na rzecz państw obcych.

GENEWA 22. 7. (PAT) W kuluarach Ligi krążą pogłoski, iż nadzwyczajne posiedzenie Rady Ligi w sprawie sporu włosko- abisyńskiego będzie zwołane 5 lub 6-go sierpnia.

Prasa włoska oburza się na Japonję

RZYM 22. 7. (PAT) Wiadomość, iż japoński minister spraw zagranicznych Hirota zaprzeczył oświadczeniu japońskiego ambasadora w Rzymie, który przed kilku dniami ogłosił deklarację, stwierdzającą, iż Japonja nie jest zainteresowana w sporze włosko-abisyńskim, **wywołała we włoskich kołach politycznych silne oburzenie. Cała prasa włoska niesłychanie gwałtownie atakuje Japonję, zarzucając jej nielojalność i brak znajomości elementarnych zasad życia międzynarodowego. Oburzenie podsycają jesz cze informacje w Tokio, stwierdzające iż prasa japońska wypowiada się zdecydowanie po stronie Abisynji.**

„Messagero" pisze: **„Bezczelność Japonji niema granic.** Kraj ten, który narusza międzynarodowe zobowiązania, który nie zawahał się ani chwili, aby wystąpić z Ligi Narodów, wtedy kiedy uznał to za pożyteczne dla swych interesów — „ośmiela się kwestjonować uprawnione interesy włoskie."

„Giernale D'Italia", pisze, iż **Tokio zamierza stanąć na czele wielkiej koalicji żółtej i czarnej rasy przeciwko białym.**

RZYM 22. 7. (PAT) Poseł włoski w Addis-Abebie hr. Vinzi złożył na ręce abisyńskiego ministra spraw zagr. energiczny **protest przeciwko obraźliwym zwrotom zawartym w przemówieniu cesarza Abisynji, wygłoszonem w parlamencie.** Poseł włoski oświadczył, że **rząd jego zastrzega sobie jeszcze w związku z mową cesarza powzięcie dalszych decyzyj.**

Wspólny front koptów i mahometan

ADDIS-ABEBA, 22. 7. (PAT). W całym kraju odbyły się zebrania ludowe, urządzone przez związek młodzieży abisyńskiej, przy licznym udziale ludności. Przemówienia, nacechowane były propagandą za obroną kraju, przyczem *głównym tematem był zatarg włosko-abisyński. Głos zabierali naprzemian duchowni chrześcijańscy i muzułmańscy,* urzędnicy państwowi i członkowie organizacyj wojskowych, którzy podkreślali, że *Abisynja od 2 tys. lat jest państwem niepodległem i że zarówno koptowie, jak i mahometanie, będą bronili swej ojczyzny do ostatniej kropli krwi. Zaciąg do oddziałów ochotniczych jest olbrzymi.*

W dniu jutrzejszym cesarz obchodzi 42-gą rocznicę swych urodzin, lecz wobec poważnej sytuacji politycznej wszelkie uroczystości związane z tą rocznicą, zostały odwołane. Jedynie wieczorem cesarz przyjmie na zamku członków korpusu dyplomatycznego.

Niemcy mogą „legalnie" wybudować nawet 100 nurkowców

LONDYN 22. 7. (PAT) Minister marynarki Ayres Monsell, zapytany w Izbie Gmin na temat budowy przez Niemcy w ramach porozumienia morskiego angielsko-niemieckiego nurkowców, oświadczył **że flota angielska liczy w obecnej chwili 52.700 ton nurkowców. Porozumienie angielsko-niemieckie zapewnia Niemcom 45 proc. tego tonażu, czyli globalnie 23.715 ton.**

Z powyższej odpowiedzi ministra wynika, że o ile Niemcy postanowią skoncentrować budowę nurkowców na jednostkach niskotonowych, np. na małych łodziach podwodnych o wyporności 200 ton, to **marynarka niemiecka może bez przeszkód ze strony W. Brytanji wybudować w ramach porozumienia nawet 100 nurkowców.**

—o—

Tsaldaris o legalności Kondylisa

ATENY, 22. 7. (PAT). Tsaldaris oświadczył przedstawicielom prasy, iż sprawa większości, jaka będzie konieczna do przeprowadzenia rekonstrukcji, będzie później przedmiotem porozumienia pomiędzy przedstawicielami świata politycznego. Tsaldaris pozatem zapewnił, iż wszystkie wystąpienia Kondylisa pozostają ściśle w ramach legalności.

W pewnych kołach politycznych wyrażają nadzieję, iż wobec gwałtownych sprzeczności, jakie wywołuje ewentualność restrykcji i w obawie zaostrzenia wewnętrznej sytuacji w Grecji, były król uczyni oświadczenie, stwierdzające, iż *zgodzi się na powrót do kraju, jeżeli zostanie wezwany przez wszystkie stronnictwa, reprezentujące ład społeczny.* (Havas)

Wulkan Stromboli przemówił...

RZYM 22. 7. (PAT) Położony na wyspie na północ od Sycylji **wulkan Stromboli po wieloletniej przerwie wznowił dziś swą działalność.** Wybuch wulkanu był b. silny, choć trwał niespełna pół godziny. Towarzyszy mu deszcz popiołu. Brak wiadomości, czy wybuch wyrządził jakie straty.

Skon weterana z 1863 r.

POZNAŃ 22. 7. (PAT) W Poznaniu zmarł jeden z ostatnich weteranów z r. 1863 śp. płk. Walenty **Czerkawski.** W Wielkopolsce żyje obecnie jeszcze tylko 5 weteranów z 1863 r.

Burza gradowa w Kieleckiem

KIELCE, 22. 7. (PAT). Wczoraj wieczorem nad Kielcami i okolicą przeszła gwałtowna burza gradowa, która wyrządziła poważne szkody w polach i ogrodach.

W czasie burzy od uderzenia pioruna zabita została jedna osoba.

Wycieczka skautów zagr. w Katowicach

KATOWICE, 22. 7. (PAT). Dziś rano przybyła do Katowic wycieczka skautów zagranicznych, którzy brali udział w Zlocie Harcerzy w Spale. Wycieczkę powitały na dworcu władze harcerskie, wręczając jej uczestnikom kwiaty. Z dworca skauci udali się pochodem na Plac Wolności, gdzie nastąpiła uroczystość złożenia wieńca przed pomnikiem Powstańca Śląskiego.

Odebrany debit

WARSZAWA, 22. 7. (Tel. wł. G.). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych odebrało debit czasopismu francuskiemu „Le Canard" wychodzącemu w Paryżu. Przyczyną odebrania debitu było napastliwe wystąpienie przeciw naszemu państwu.

Rozruchy w Irlandji

LONDYN, 22. 7. (PAT). Rozruchy z Belfastu *przerzuciły się na cały Ulster (Irlandję północną). W Clones (hr. Monaghan) w pobliżu granicy Irlandji północnej podpalono 3 sale zgromadzeń protestanckich, szyby w wielu oknach mieszkań protestantów wybito kamieniami.*

W Limerick rozbito kamieniami okna wystawowe w 6 sklepach, utrzymujących ściślejsze stosunki z protestantami i obrzucono kamieniami mieszkania 3 pastorów.

Zniżka florena holenderskiego

PARYŻ 22. 7. (PAT) Na giełdzie paryskiej nastąpiła nagła zniżka florena holenderskiego, który notowany był przy zamknięciu 1.022.25, wobec kursu 1.028 jak przy ostatniem zamknięciu. Zniżka ta, jak twierdzi „Information", pozostaje w związku z debatą, jaka odbędzie się jutro w parlamencie holenderskim, w czasie której socjaliści zamierzają wystąpić z gwałtownym atakiem na rząd z powodu akcji oszczędnościowej gabinetu Collynsa.

Ubezpieczenie dorożek samochodowych

WARSZAWA, 22. 7. (Tel. wł. G.). Na podstawie nowej ustawy koncesyjnej wszystkie dorożki samochodowe w Polsce będą ubezpieczone od wypadków. Ubezpieczenie przeprowadzi specjalnie założone w tym celu Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych właścicieli dorożek samochodowych z siedzibą w Poznaniu.

Na wzór innych stolic europejskich wprowadzone będą w Polsce premje, które Towarzystwo Ubezpieczeń wypłacać będzie zarówno właścicielom taksówek, jak i szoferom za niespowodowanie wypadków w okresie nie mniejszym niż trzy lata.

Kabel Warszawa-Gdynia

WARSZAWA 22. 7. (tel. wł. G.) W dalszej akcji budowy podziemnych kabli telefonicznych przeprowadza obecnie Ministerstwo Poczt budowę linji łączącej Warszawę z Gdynią. Linja ta ma być ukończona w okresie dwóch lat, poczem przeprowadzony będzie kabel łączący linję Warszawa — Gdynia z Gdańskiem. Przy budowie wszystkich podziemnych kabli, ministerstwo posługuje się wyłącznie kablami produkcji krajowej.

Wzrost przestępczości w Polsce

WARSZAWA, 22. 7. (Tel. wł. G.). Ogłoszone zostały oficjalne dane statystyczne o przestępczości w Polsce w r. 1934. Według władz policyjnych, w roku tym zarejestrowano 27.659 oszustw. Liczba ta wykazuje stały wzrost.

Ofiary jeziora Narocz

WILNO 22. 7. (PAT) Dnia 18 bm. na brzegu jeziora Narocz znaleziono zwłoki Bogdana Bujaka, mieszkańca Nowej Wilejki, który wyjechał na wycieczkę kajakiem. Towarzysza jego Zbigniewa Dawidowicza dotychczas nie odnaleziono.

„Roszczenia totalne" hitlerowców

BERLIN, 22. 7. (PAT). Rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych Rzeszy *zabronione zostało na terenie całych Niemiec noszenie mundurów przez członków organizacyj katolickich.*

Powyższy zakaz wydany został już w ub. sobotę, opublikowano go jednak dopiero w dniu dzisiejszym.

W związku z tem na uwagę zasługuje mowa, wygłoszona przez przywódcę niemieckiego Frontu Pracy, dr. Ley'a, który przemawiał w Passawie do przedstawicieli starej gwardji S. A. Dr. Ley oświadczył m. in., że partja narodowo - socjalistyczna stawia sobie „roszczenia totalne" do dusz narodu niemieckiego. „Nie możemy ścierpieć tego, by panowały w Niemczech inne partje lub inne światopoglądy, wierzymy bowiem, że naród niemiecki stać się może wiecznym jedynie przez narodowy socjalizm. *Żądamy wszystkich dusz, czy obojętne czy są one protestanckie, czy też katolickie. Stać się one muszą przedewszystkiem niemieckiemi i nie obawiamy się walki o nie, która nadchodzi".*

Jak wygląda państwo Negusa?

Kraj i ludzie

Abisynja, na którą obecnie zwrócone są oczy całego świata, zajmuje około

1,1 miljona kilometrów kwadratowych (mniej więcej około 2 i pół obszaru Polski) i ma około 10 miljonów mieszkańców.

Pod względem geograficznym Abisynja dzieli się na dwie części, a to — na część zachodnią — górzystą, i wschodnią, oraz południowo - wschodnią — o charakterze stepowym.

Ta ostatnia graniczy z posiadłościami kolonjalnemi włoskiemi Erytreją i Somali. Stepy są mało użyteczne, oraz słabo zaludnione i to przez drobne plemiona koczownicze hodujące bydło. Część górzysta jest znacznie bogatszą

obfitująca w żelazo, miedź, węgiel, złoto i siarkę, lecz dotychczas prawie nie eksploatowana.

Posiada ona nadto bardzo urodzajną glebę i dużo zwierzyny. W przeszłości w skład Abisynji wchodziła tylko jej obecna północno - zachodnia, górzysta część, w drugiej połowie XIX w. została do niej przyłączona jej obecna południowo - zachodnia, również górzysta część, oraz całe terytorjum stepowe. Wobec tego z punktu widzenia narodowego, za właściwych abisyńczyków należy uważać tylko mieszkańców północnych gór, w liczbie około 4 miljonów.

Południowe zaś góry i stepy zamieszkują różne plemiona również pochodzenia semickiego, w liczbie około 5 miljonów. Wreszcie południowa część Abisynji zaludniona jest przez somalijczyków, których liczba nie przekracza 1 miljona.

Według *religji, staro - abisyńczycy są chrześcijanami, obrządku koptyckiego,*

somalijczycy są muzułmanami, reszta zaś ludności wyznaje różne religje. Obok muzułmanów spotkać można niedużą ilość Koptów, oraz pogan.

Monarchja absolutna i niewolnictwo

Co zaś tyczy się ustroju socjalnego i politycznego kraju, to obecnie Abisynję można uważać jako znajdującą się w ostatniej fazie przekształcenia państwa feudalnego w monarchję absolutną.

Proces ten rozpoczął się w połowie minionego stulecia, za panowania znakomitego negusa, Menelika II, i obecnie, po wzmocnieniu na tronie teraźniejszego cesarza Haile Selassie (od 1916 do 1930 r. był regentem państwa i nazywał się Ras - Taffari), uważać można za zakończony.

Z ustrojem socjalnym Abisynji związana jest kwestja niewolnictwa. Nie ulega wątpliwości, że

jeszcze u schyłku XIX w. w kraju kwitnął handel niewolnikami, aczkolwiek zwalczany przez energicznego i mądrego cesarza Menelika II.

Obecnie jednak o systematyczne uprawianie tego rodzaju ohydnego procederu, — nie może być mowy. Co prawda,

zdarzają się sporadyczne wypadki na pogranicznych między - afrykańskich rejonach.

Natomiast dzięki swoistym stosunkom ekonomicznym,

istnieje faktycznie pańszczyzna, aczkolwiek prawnie zniesiona.

Podział administracyjny

Cały kraj podzielony jest administracyjnie na 7 prowincji, na czele których stoją miejscowi książęta, tak zwani „rasy". Ci ostatni częściowo są dziedzicznymi panami swych prowincji, częściowo zaś mianowani przez negusa Jeszcze do niedawna byli oni autokratycznymi władcami, swojej ziemi, obowiązanymi tylko do płacenia haraczu cesarzowi i pomocy wojskowej w razie wojny. Za rządów obecnego cesarza wodzowie ci prawie całkowicie utracili swoją niepodległość.

Do każdego księcia delegowany jest oddział gwardji przybocznej cesarza, oficjalnie, w charakterze honorowej eskorty, w rzeczywistości zaś — dla tego, ażeby trzymać go pod ścisłą kontrolą.

Stosunki ekonomiczne

Ludność trudni się głównie hodowlą bydła, na płaskowzgórzu zaś — także polowaniem na zwierzęta, w celu eksportu futer. Ostatnio rozpowszechniła się uprawa roli, oraz plantacje kawy, znajdujące się w rękach europejczyków W rejonach muzułmańskich uprawia się także bawełnę.

Przemysł fabryczny nie istnieje; rzemiosło zaś miejscami dość znacznie rozwinięte, zwłaszcza na północy kraju. Bilans handlu zewnętrznego nie przedstawia się okazale, bo zaledwie sięga sumy 2 i pół miljona funtów szterlingów rocznie. Tylko ostatnio kapitał zagraniczny zaczyna więcej interesować się Etjopją przez rozszerzenie plantacji kawy i bawełny oraz zbudowanie kilku tartaków i młynów parowych.

W tej dziedzinie przodują Anglicy. Kapitał belgijski zajęty jest w monopolu spirytusowym, francuski zaś — w kolejnictwie, trzymając w swoich rękach jedyną kolej, łączącą port fr. Dżybuti ze stolicą Addis - Abebą. Dzięki temu pozycja Francji jest bardzo mocna w kraju.

Ostatnio zainteresował się Abisynją kapitał japoński, oraz amerykański.

Drogocenne jezioro w sercu kraju

Ze względów politycznych i ekonomicznych, najbardziej zainteresowana jest Anglja. W samem sercu Abisynji znajduje się jezioro Tan, będące źródłem Nilu Niebieskiego. Z kolei Nil posiada ogromne znaczenie dla Anglji, gdyż użyźnia pola uprawne bawełny w angielskim Sudanie i Egipcie. Jeden z najbardziej poczytnych tygodników angielskich „Illustrited London News" umieszcza liczne fotografje, wykonane na brzegach jeziora Tan przez znanego podróżnika majora Chezmana, który też niedawno wygłosił bardzo ciekawy odczyt w królewskiem towarzystwie Geograficznem.

Major Chezman utrzymuje, że jezioro Tan powstało wskutek wulkanicznych pertrubacji, spoczątku jako basen w którym się woda zatrzymywała nagromadzona w okresie deszczów. Następnie. znalazłszy wyjście, wodą wyżłobiła wąwóz, dość głęboki, który jest właściwie początkiem Nilu Niebieskiego. Jednak stopniowo pogłębiając potok, zkolei rzeka obniża poziom jeziora, co doprowadza do intensywnego zamulenia tegoż zwłaszcza w najbardziej upalne miesiące. Jest to pora roku, kiedy miejscowości, znajdujące się w dolnych częściach Nilu, najbardziej potrzebują wody dla nawodnienia swych uprawnych pól.

Wobec powyższego,

Anglja oddawna już stara się o otrzymanie od rządu abisyńskiego koncesji na zbudowanie tamy w okolicach jeziora Tan.

Ta sztuczna zapora podniosłaby po ziom jeziora na 5—6 metrów i utworzyłaby ten naturalny rezerwoar wodny, od którego zależy dobrobyt tylu miejscowości. Niedawno rozpowszechniła się wiadomość, że Anglja już ma przystąpić do podpisania odnośnej umowy, lecz wkrótce podana została oficjalna wzmianka o tem, że władze abisyńskie zaproponowały zwołanie konferencji wszystkich krajów, zainteresowanych w budowie tej tamy. dla omówienia tak ważnej kwestji. Trzeba zaznaczyć, że cały ten projekt wywołuje obawy co do zachowania w całości główniej historycznej pamiątki jeziora Tan — klasztoru Kirko na wyspie Tan

Zgodnie z podaniem

na wyspie tej swego czasu znajdowała się w ciągu kilku stuleci arka przymierza, wywieziona przez Menelika I. ze świątyni Jerozolimskiej.

Starożytne zabytki

Istnieje przypuszczenie, że podniesiony poziom wody w jeziorze będzie zagrażać klasztorowi. Znajdujący się tam

kościół został zbudowany w 333 roku po Chr. przez dwóch królów — Aksum - Abreg i Aszela. którzy wspólnie razem panowali,

lecz myśleli, jak jeden mąż.

Historycy uważaja. że właśnie podczas rządów tych króli chrześcijaństwo zostało w Abisynji krzewione przez Frumentiusa. Obok świątyni znajdują się trzy kamienne kolumny, wysokie na półtora merta, wyżłobione u góry.

Kapłani żydowscy używali tych ostatnich, jako czasze, w których zbierali krew ofiarnych zwierząt.

Obecnie na kraju jednego z tych naczyń widnieje krzyż, przymocowany jeszcze rękami Frumentiusa.

Opisane pierwotne ołtarze są najbardziej starożytnemi pamiątkami Etjopji. Na jeziorze Tan znajdują się jeszcze inne wyspy a mianowicie „Gallita, również z klasztorem chrześcijańskim, i Daga,

gdzie mieszkają mnisi - pustelnicy i gdzie panuje niezwykle surowy rygor. Do tej wyspy nie mają dostępu kobiety, i nawet wzbronione jest przebywanie samic zwierząt domowych — krów, kóz i klaczy

Obok chrześcijaństwa — kulty pogańskie

Ciekawe, że obok doniosłego kultu chrześcijańskiego kwitnie pogaństwo. Mianowicie, na brzegach tegoż jeziora Tan zamieszkuje szczep tubylców — „waito", który

czci hipopotama, przyczem każdy młodzian, który ma zamiar się ożenić, powinien najpierw zabić chociażby jeden egzemplarz tego zwierzęcia.

Wobec braku jakichkolwiek dróg, *komunikacja z jeziorem Tan jest prawie niemożliwa, co też spowodowało, że na jego brzegach pra-*

(Dalszy ciąg na stronie 6-ej.)

W jaki sposób ustaleni będą kandydaci na posłów?

Znaną jest już liczebność zgromadzeń okręgowych w obu okręgach wyborczych miasta Lwowa, a mianowicie w okręgu północnym nr. 70 zgromadzenie okręgowe liczyć będzie 101 delegatów, a w okręgu południowym nr. 71 równo 100 delegatów.

Teraz do 4 sierpnia odbywają się w poszczególnych ciałach (rada miejska — 27 bm., Izba handl.-przem. — 30 bm., Izba rzemieśl. i wszystkie inne zrzeszenia i organizacje — 29 bm.) wybory delegatów do zgromadzeń okręgowych, same zaś

zgromadzenia okręgowe celem ustalenia kandydatów mają się zebrać 14 sierpnia br.?

Lista kandydatów na posłów musi obejmować conaimniej cztery nazwiska, a może zawierać ich do dwunastu.

Sposób ustalania kandydatów jest następujący: Najpierw są zgłaszane kandydatury, przyczem

prawo zgłaszania kandydatów na posłów służy każdemu uczestnikowi zgromadzenia okręgowego, nie wyłączaiac przewodniczącego.

Jeśli liczba zgłoszonych kandydatów przewyższy czterech, dochodzi do głosowania. *Każdy z członków zgromadzenia może głosować na czterech ze zgłoszonych kandydatów.*

Wynik głosowania ustala się w ten sposób, że za kandydatów są uznani wszyscy ci, którzy uzyskali conajmniej głosy 1/4 głosujących w zgromadzeniu narodowem.

Konkretnie, o ile chodzi np. o okręg lwowski nr. 70, w którego zgromadzeniu okręgowem zasiadać będzie 101 delegatów, to za kandydatów uznani zostaną ci, za którymi wypowie się conajmniej 26 delegatów. Ponieważ zaś każdy delegat może poprzeć 4 kandydatów, to każda jedna czwarta zgromadzenia może przeprowadzić 4 kandydatów. Jednak kandydatów nawet teoretycznie nie może być 16, gdyż dadzą się wytworzyć tylko trzy grupy po 26 delegatów, a czwarta grupa liczyłaby już tylko 23 delegatów, czyli mniej niż jedną czwartą składu zgromadzenia.

W okręgu lwowskim nr. 71, gdzie zgromadzenie będzie liczyć 100 delegatów, teoretycznie jest możliwy ich podział na cztery równe grupy po 25 uczestników, z których każda poparłaby skutecznie po czterech kandydatów, *ale praktycznie taki podział nigdy się nie zdarzy,* choćby z tego względu, że nie wszyscy członkowie zgromadzenia, złożonego ze stu ludzi, na nim się jawią.

W powyższy sposób ustaleni kandydaci na posłów będą umieszczeni na liście *w kolejności zależnej od liczby głosów,* któremi zostały poparte ich kandydatury na zgromadzeniu okręgowem.

Skład zgromadzeń okręgowych w okręgach wiejskich

W okręgach wiejskich w zgromadzeniu okręgowem przewagę mieć będą delegaci samorządu terytorjalnego. Dla przykładu podajemy skład, jaki będzie miało *zgromadzenie okręgowe w okręgu nr. 72 z siedzibą we Lwowie, obejmującym powiaty: lwowski (powiat), gródecki i mościcki.*

Otóż w zgromadzeniu tem wezmą udział delegaci rad powiatowych w liczbie 18, a mianowicie 8 z rady powiatowej we Lwowie, 5 z Mościsk i 5 z Gródka Jagiellońskiego; dalej delegaci 3 miast w powiecie lwowskim w ogólnej liczbie 3. delegaci dwóch miast w pow. gródeckim w liczbie ogólnej 4 i delegaci dwóch miast w pow. mościckim w liczbie ogólnej 2; wreszcie delegaci gmin wiejskich: w pow. lwowskim od 14 gmin — w liczbie ogólnej 26, w pow. mościckim od 8 gmin — w liczbie ogólnej 14 i w pow. gródeckim od 7 gmin — w liczbie ogólnej 14.

Razem samorząd terytorjalny da 81 delegatów. Pozatem Izba Rolnicza — 9 delegatów. Izba Handl. - Przem. 5, Izba Rzemieślnicza 2, oraz organizacje pracowników umysłowych i fizycznych 8 delegatów. Razem 105 delegatów.

Dalszy ciąg ze strony piątej.

wie jeszcze nie stąpała noga europejczyka.

Major Chezman był jednym z pierwszych białych, którzy zwiedzili ten obszar ziemi Etjopskiej. Zakonnicy okazali mu życzliwą gościnę, przyczem *w ich bibljotece znalazł wiele cennych rękopisów, dotyczących epoki piewotnych chrześcijan.*

Nawigacja na jeziorze odbywa się zapomocą tratw z trzciny, które prędko się zapełniają wodą i bywają bardzo niebezpieczne.

Armja abisyńska

Co do siły zbrojnej Abisynji, to ścisłych informacyj brak. Armja typu europejskiego stworzona została tylko przez obecnego jej władcę, przy pomocy belgijskich instruktorów, których liczba nie przekracza 20 osób.

Oprócz tego w kraju znajduje się nieliczna szwedzka komisja Sztokholmskiej Akademji Wojskowej, szkoląca oficerów abisyńskich. *Wbrew istniejącym pogłoskom, ani japońska, ani niemiecka misja wojskowa nie była do Abisynji zaangażowane.*

Wyćwiczonych po europejsku żołnierzy Abisynja może wystawić około 100 tysięcy. Jednak *główna siła zbrojna opiera się na pospolitem ruszeniu, na które się składa cała ludność męska w wieku od 16 do 60 lat.*

Artylerja i współczesna technika wojenna, ma się rozumieć, będzie szwankować — zato *wojsko będzie przesiąknięte wybitnym duchem patrjotyzmu.*

W przyszłej wojnie głównym atutem abisyńczyków będzie *taktyka partyzantki, w rodzaju hiszpańskich guerilasów.*

Wojna podjazdowa, przystosowana do reliefu kraju, na długo zatrzyma ofensywę współczesnej broni Italji. W tym sensie wypowiada się znany dzień nikarz francuski Marcel Griaule na łamach pisma „Marianne":

„W 1932 roku — pisze tenże: — Obserwowałem częściową mobilizację w rejonie jeziora Tan, zarządzoną dla zgniecenia powstania prowincji mego przyjaciela Rasa Gajdona. Abisyńczycy z specjalnego entuzjazmu szykowali się do walki ze swymi rodakami. Jednakże w całym kraju nie pozostał ani jeden dorosły mężczyzna, wszyscy bowiem wyruszyli na front.

Nawet chory wnuk króla Theodorosa nie pozostał w tyle, aczkolwiek należał do innej dynastji, panującej obecnie w Abisynji, która pozbawiła tronu jego przodków. Słowo negusa, wzywającego do boju, posiada tu *urok, nieprzezwyciężony.*

To też nikt nie może przewidzieć, wiele może dać materjału bojowego ogólna mobilizacja.

Setki tysięcy wojowników zjawią się i staną do obrony ziemi swej, wykorzystując w walce każdy pagórek i każdą skałę.

Klimat — sprzymierzeńcem Abisyńczyków

Przeciwnik zaś jest mało obeznany z terytorjum, na którem będzie walczył. Oprócz tego będzie zmuszony walczyć przeciwko klimatowi i górom. *W dolinach będzie musiał zwalczać febrę, na szczytach zaś górskich rozrzedzoną atmosferę.*

Jeżeli, na febrę można znaleść lekarstwo w postaci chininy, to *na bicie serca i brak tchu w płucach — środków żadnych jeszcze nie wynaleziono.*

Do nader ważnych zalet żołnierza abisyńskiego należy jego wstrzemięźliwość w jedzeniu, dzięki temu, że *religja ich nakazuje post w ciągu 150 dni rocznie.*

O właściwościach żołnierza abisyńskiego najlepiej obeznani są Włosi, którzy tym razem napewno ominą omyłki zeszłego stulecia, skutkiem czego nastąpiła katastrofa pod Adua. Upojeni zwycięstwem, Etjopi będą walczyć o każdy cal swej ziemi.

KURJER GOSPODARCZO-SPOŁECZNY

Centrala finansowa żydostwa w Polsce

W zeszłym tygodniu odbyło się zebranie organizacyjne **Centrali Finansowej Żydostwa** polskiego. Centrala ma na celu „zjednoczenie wysiłków gospodarczych wszystkich odłamów społeczeństwa żydowskiego". W wyniku zebrania postanowiono założyć instytucję bankową pod nazwą: **„Centrala Kredytowa".** Przyjęto statut Spółdzielni oraz dokonano wyborów 18 członków rady. Akces swój wyraziło szereg banków żydowskich.

Organizacja finansowa żydostwa w Polsce idzie szybkiemi krokami naprzód i niezadługo obok bezprocentowych kas żydowskich wybije swe piętno na życiu gospodarczem naszego kraju.

—0—

Kwalifikacja kupców odroczona

Sprawa wprowadzenia kwalifikacyj kupieckich, która wywołała zastrzeżenia z różnych, a przeważnie z żydowskich stron, miała być w najbliższych dniach rozpatrywaną przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie. Z uwagi jednak na akcję wyborczą do Sejmu i Senatu dyskusja w tej sprawie uległa odroczeniu. Posiedzenie specjalnej komisji, która zastanowi się nad projektem, odbędzie się we wrześniu, a może wógóle nie odbędzie o ile Wiśliccy i Mazury będą nadal wybijać swój wpływ na charakterze handlu w Polsce.

— Przy sortowaniu listów na poczcie stwierdzono błędne adresowanie przesyłek wartościowych. W związku z tem w urzędach pocztowych wywieszone zostały wzory listów wartościowych, które pouczają interesantów, jak należy adresować listy deklarując ich zawartość itp.

GIEŁDA LWOWSKA

Giełda zbożowa

Ceny paritas Podwołoczyska od do

	od	do
Pszenica jednolita	14.—	14.25
Pszenica zbiorowa	13.25	13.50
Żyto jednolite	11.—	11.25
Żyto zbiorowe	10.75	11.—
Jęczmień jednolity	11.—	11.25
Jęczmień przemiałowy	10.—	10.25
Hreczka przemiałowa	16.50	16.75
Kasza hreczana	30.50	31.50
Mąka żytnia:		
I gat. do 55 proc.	21.—	21.50
I gat. 65 proc.	20.50	21.—
II gat. sitk. do 70 proc.	14.25	14.75
razowa 95 proc.	16.25	16.75
pośl. ponad 70 proc.	12.50	13.—
Loco wagon Lwów	*od*	*do*
Pszenica jednolita	15.50	15.75
Pszenica zbiorowa	14.75	15.—
Żyto jednolite	13.—	13.25
Żyto zbiorowe	12.75	13.—
Jęczmień przemiałowy	12.—	12.25
Mąka pszenna gat I - B	31.—	31.50
Mąka pszenna gat. I - C	29.50	30.—
Mąka pszenna gat. I - D	27.50	28.—
Mąka pszenna gat. I - E	26.50	27.—
Mąka żytnia:		
I gat. do 55 proc.	24.50	25.—
I gat. 65 proc.	23.25	23.50
II gat. sitk. do 70 proc.	16.—	16.50

Giełda nabiałowa

Masło deserowe w blokach w hurcie 2.50 zł., w detalu 2.80 zł., masło II. sorty — hurt 2.30 zł., detal 2.60 zł., masło kuchenne hurt 2.30 zł., detal 2.50 zł.

Mleko na miarę w hurcie 16 gr., na miare 18 gr.

Śmietana słodka hurt 70 gr., detal 80 gr., śmietana kwaśna hurt 80 gr., detal 1 zł.

Jaja kopa 3.10 zł., sztuka 5 i pół gr.

Giełda warszawska

Warszawa 23. VII 1935

3 proc. poż. budowlana	43·—
4 proc. poż. inwestycyjna	105·—
4 proc. poż. inwest. seryj.	110·—
5 proc. poż. konwersyjna	68·15
5 proc. poż. kolejowa	62·—
6 proc. poż. dolarowa	85·—
4 proc. poż. dolarowa	53·—
7 proc. poż. stabilizacyjna	66·—
10 proc. poż. kolejowa	—·—

WALUTY I DEWIZY

Belgia	89·35	Praga	21·96
Gdańsk		Paryż	[illegible]
Holandja	358·10	Szwajcarja	173·05
Londyn	26·23	Włochy	[illegible]
N. Jork	5·28	Berlin	212·75

Giełdy zagraniczne

Londyn 23 VII. 1935

N. Jork	4·96·	Zurych	15·1[illegible]
Paryż	74·91·	Praga	119·50
Berlin	12·33	Sztockholm	19·39
Amsterdam	7·31·	Hiszpanja	[illegible]
Bruksela	29·38·	Wiedeń	26·15
Rzym	63·75·	Warszawa	26·18

Paryż 23. VII. 1935

Londyn	74·93	Praga	[illegible]
N. Jork	15·10	Bukareszt	15·32
Bruksela	255·10	Berlin	608
Rzym	117·—	Hiszpanja	2070
Zurych	494·—	Amsterdam	1021

JAN BACHWITZ. 30

JENNY WŚRÓD MĘŻCZYZN

Autoryzowany przekład **IRENY ŁOZIŃSKIEJ.**

XII.

— Proszę mi powiedzieć, kochany doktorze, — mówiła Jenny do Hüngerla, z którym szła na spacer wśród przepojonej zapachem wiosny nocy, — czy przypadkiem nie zna pan człowieka, nazywającego się Francis Fidikuk?

Uczony syn fabrykanta chleba zamyślił się. Fidikuk? Fidikuk? Nie, nie przypominam sobie — — —chociaż kto wie! Ale to będzie jakiś inny, gdyż skądżeby pani — — —?

Przypominam sobie, że przed rokiem wpadło mi w ręce czasopismo: „Szklany koń". W niem wypowiadali się ci młodzi panowie, którzy są zdania, że język niemiecki którym mówił i pisał Schiller i Goethe, Kant i Bismark, przeżył się już, więc trzeba wreszcie, naszą mowę odniemczyć, zwłaszcza, że Niemcy teraz skrępowane srogiemi łańcuchami. Było w tem trochę histerji, trochę snobizmu i trochę próżności. W każdym razie ci młodzi ludzie, chcący z naszej ojczystej mowy stworzyć jakiś dziwoląg, hałasowali w tym „szklanym koniu" i przypominam sobie, że pomiędzy nimi był jakiś Fidikuk. Ale nic więcej o nim nie słyszałem, a ekspresjonizm w tym wypadku pozostał nieszkodliwy.

— Ekspresjonizm?

— Tak, — tak nazywa się ten kierunek. Ale tych rzeczy, szanowna pani, nie trzeba brać tragicznie, a nawet poważnie. Ekspresjonizm jest programem sekty. A żadna sekta nigdy nie potrafiła wyprzeć religji i język Goethego pozostanie nadal religją, zaś sekta Fidikuka jest tylko głupią zabawą duchowemi wartościami.

— A więc ekspresjonista jest czemś rodzaju głupca?

— Nie! Wręcz przeciwnie: ekspresjonista innych ludzi uważa za głupców. Ale skad przyszedł pani na myśl ten Fidikuk?

— On jest tutaj!

— W hotelu?

— Tak! Ten wysoki, blady, o czarnych włosach, młody człowiek, ze znużonemi, marzącemi oczyma.

— Nie widziałem go, ale ja widzę bardzo mało ludzi. Chyba, że mi się narzucają, jak naprzykład dyrektor tego hotelu, który zaproponował mi odstępne, jeżeli o ile możności, jak najszybciej opuszczę Adlersgreif.

— Co za bezczelność!

— Bynajmniej. Nigdy bezczelnym nie jest człowiek, jeżeli uważa coś za konieczne. A ten pan jest przekonany, że trzeba koniecznie usunąć gościa, który działa kompromitująco. A ja naturalnie kompromituję ten hotel swoją wygraną na loterji. Ale pomimo to pozostanę nadal.

— Brawo! — zawołała Jenny i podała Dr. Hüngerl rękę, którą serdecznie uścisnął.

— Jednak proszę mi powiedzieć, dlaczego zainteresował panią ten Fidikuk? — zapytał.

Na szczęście w ciemności nie można było dostrzec, że Jenny zarumieniła się tak bardzo.

— O, ja całkiem nie interesuję się nim, — odpowiedziała. — Tylko niestety on się mną zainteresował!

— Nic dziwnego! Będzie się pani to często zdarzało!

— Ale on przysłał mi wiersz!

— Ooo! Już? A więc nawet ekspresjonista, gdy zainteresuje się kobietą, używa odwiecznych sposobów — Ekspresjonistyczny ślepiec! Czy mogę przeczytać ten wspaniały poemat?

— Proszę! — Jenny podała mu czarny bilet - doux.

Dr. Hüngerl sięgnął do kieszeni, wyjął znaną nam już lampkę elektryczną i przy jej świetle odczytał wiersz Fidikuka, napisany srebrem na czarnym papierze, kończący się słowami: „żądza się budzi"!

— Co pan sadzi o tem grubiaństwie? — Zapytała Jenny, gdy Hüngerl zgasił lampkę i oddał jej papier. — To leżało w moim pokoju!

Hm! — mruknął Hüngerle z niedostrzegalnym uśmiechem w kątach ust. — To nie jest ekspresjonizm!

— Nie? A ja właśnie myślałam — — —

— Jest to zbyt wyraźne na ekspresjonizm!

— To niesłychane!

— Tylko bez irytacji, szanowna pani! Pan Fidikuk widocznie ma zwyczaj rozsyłania płodów swojego natchnienia. I ma również prawo uzewnętrzniać swoje uczucia, jak mu się podoba.

Ale niema prawa obrażać mnie!

— Z pewnością nie miał tego zamiaru!

— I cóż mam począć?

— Roześmiać się, podrzeć ten papier i znowu się roześmiać.

— A ja jeszcze dodam coś do tego: powiem panu Fidikukowi, co o nim myślę.

— Jak pani uważa! — Hüngerl uśmiechnął się nieco ironicznie. — Ale co pani z tego przyjdzie?

— Nauczę go respektu dla dam! — objaśniła Jenny wyniośle.

— Jednak zdaje mi się, że on właśnie chciał dać dowód wielkiego szacunku. Przecież poświęcił pani wiersz, napisany srebrnym atramentem! Zarzutu braku respektu dla pań, poprostu nie potrafiłby zrozumieć. Pan nie zna ludzi tego rodzaju, to intelektualista.

Jenny nie bardzo mogła zrozumieć Hüngerla. Jednak wreszcie przyszła do przekonania, że jeżeli tak uczony i wszechstronnie wykształcony człowiek, jak Dr. Hüngerle nie widział nic złego w postępowaniu Fidikuka, to i ona nie może czuć się obrażona. Nie odczuła jednak z tego powodu żadnej przykrości, z czego można wnosić, że Franciszek Fidikuk wywarł jednak pewne wrażenie na pannie generalnej konsulowej Pasada.

(C. d. n.)

CO DZIEŃ NIESIE?

24 LIPCA
Wsch. sł. g. 3·43 m.
Zach. sł. g. 7·43 m.

Sroda
Kunegundy
Czwart. Jakóba

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI

Środa 24. 7. g. 8.30 Chór Dana. Występ gościnny.
Czwartek 25. 7. nieczynny.
Piątek 26. 7. nieczynny.
Sobota 27. 7. g. 8 „Kochanek to ja" miejsca a 1 zł. Przedstawienie losowane.
Niedziela 28. 7. g. 8. w. Pod zarządem przymusowym. miejsca a 1 zł. Przedstawienie losowane.
Poniedziałek 29. 7. g. 8. w. Zwyciężyłem kryzys. miejsca a 1 zł. Przedstawienie los.
Wtorek 30. 7. g. 8 w. Gdybym chciała. miejsca a 1 zł. Przedstaw. los.

TEATR ROZMAITOŚCI

Środa 24. 7. g. 8. Awantura w raju. Ceny najniższe.
Czwartek 25. 7. g. 8. Awantura w raju. Ceny najniższe.
Piątek 26. 7. g. 8. w. Awantura w raju. Ceny najniższe.
Sobota 27. 7. g. 8. w. Awantura w raju. Ceny najniższe.
Niedziela 28. 7. g. 8. w. Awantura w raju. Ceny najniższe.
Poniedziałek 29. 7. g. 8. w. Awantura w raju Ceny najniższe.
Wtorek 30. 7. g. 8. w. Awantura w raju. Ceny najniższe.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ATLANTIC: „Katastrofa Czeluskina".
CASINO: „Noc karnawałowa" — Iwan Mozżuchin.
CHIMERA: Zamknięte z powodu rekonstrukcji.
COLOSSEUM: Nieczynne.
GRAŻYNA: „Nie chcę wiedzieć kim jesteś".
[illegible]RNIK: „Serce Indjanki" oraz dodatek.
MARYSIEŃKA: „Biro-Bidżam".
MUZA: „Pan bez mieszkania".
PALACE: „Światło ciemności".
PAN: „Gdy miłość króluje, śmierć odpoczywa", „Laurel i Hardy dwaj hultaje".
PAX: Nieczynne do 1 września.
RAJ: „Jakiej miłości pragną kobiety".
STYLOWY: Sztuka życia, oraz wesoła wyprawa.
ŚWIT: „Uroczystości pogrzebowe ś. p. Marszałka Piłsudskiego z Warszawy i Krakowa oraz Pogrzeb Serca w Wilnie.
WANDA: Zgubny czar oraz Randes — vous w Wiedniu.

KOMUNIKATY TEATRÓW MIEJSKICH

CHÓR DANA W TEATRZE WIELKIM. Już dzisiaj we środę 24 lipca 1935 o godz. 8.30 wieczorem wystąpi długo zapowiadany zespół „Chóru Dana" tak bardzo oczekiwany przez lwowską publiczność. W programie najpiękniejsze piosenki z najnowszego repertuaru. Na czele zespołu zobaczy publiczność swych ulubieńców w osobach świetnego piosenkarza i humorysty Adama Wysockiego i sławnego polskiego piosenkarza p. Mieczysława Fogga. Ze względu na ogromne zainteresowanie szerokich sfer publiczności uprasza się by we własnym interesie zakupowano bilety wcześniej, gdyż jeszcze nieliczna tylko ich ilość jest jeszcze do nabycia w Kasie Teatru Wielkiego i Kasie Biura Fot -Abo-Rad Plac Marjacki 9. tel. 26-56.

CZTERY LOSOWANE PRZEDSTAWIENIA W TEATRZE WIELKIM. Przed wyjazdem na gościnne występy do Krynicy, Dyrekcja Teatrów Miejskich daje w dniach 27, 28, 29 i 30 lipca tylko cztery losowane przedstawienia, najlepszych komedyj z bieżącego sezonu które w sierpniu będą reprezentowały lwowski teatr w teatrze zdrojowym w Krynicy. Odegrane będą następujące komedje: „Kochanek to ja", „Pod zarządem przymusowym", „Zwyciężyłem Kryzys" i „Gdybym chciała". Udział biorą pp. Dziewońska, Martini, Krzywicka, Niczewska, oraz pp. Kański, Krzemieński, Leliwa, Lewicki, Niewiarowicz, Przystawski, Śliwiński, Tatarkiewicz i n. Losowane odbywa się w Kasie Biura Fot-Abo-Rad Plac Marjacki 9. tel 26.56 i w dniu przedstawienia w Kasie Teatru Wielkiego.

Kronika lwowska

Urzędnicy pocztowi otrzymali mundury

(sm) Od kilku dni wprowadzono mundury dla pracowników umysłowych na poczcie. Przymus noszenia nie został jeszcze ogłoszony, urzędnicy jednak mogą zakupić je na własny koszt.

Mundur powinien być sporządzony z materjału koloru khaki, a czapka z tkaniny czesankowej typu angielskiego, będzie posiadała aksamitny otok ze złotemi naszywkami. Dystynkcje będą różne, zależnie od 10 grup urzędniczych. Dyrektor okręgu, czyli prezes poczty będzie miał na rękawie trzy złote paski, naczelnik wydziału dwa paski i trzy rozetki, naczelnik urzędu dwa paski i dwie rozetki, zastępca naczelnika dwa paski i jedną rozetkę i td. itd. Do umundurowania należeć będzie również płaszcz dwurzęd. na 6 guzików z 4 kleszeniami.

Kto ma prawo głosować do Senatu

z tytułu wykształcenia?

Odnośnie do sporządzanych obecnie spisów wyborców do Senatu podajemy wykaz uczelni podpadających pod przepisy art. 2. ust. 2 pkt. 2 Ordynacji Wyborczej do Senatu:

Szkoły wyższe: I. Akademickie, II. Wyższe bez praw akademickich. III Szkoły Wyższe ukończone przed 1. XI. 1918, do których należą: Akademja Rolnicza w Dublanach; Kursy Przemysłowo-Rolnicze w Warszawie (1911 — 1916); Wyższa Szkoła Rolnicza w Warszawie (1916 do 1918); Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie; Wyższe Kursy Handlowe im. Augusta Zielińskiego i Politechnika w Gdańsku.

Ze szkół w Austrji i krajach sukcesyjnych: Uniwersytet w Czerniowcach, Grazu, Insbruku, Pradze (czeski i niemiecki,), Wiedniu. Politechnika w Bernie (czeska i niemiecka), Grazu, Pradze (czeska i niemiecka) i Wiedniu. Akademja Weterynarji w Wiedniu, Akademja Ziemiańska we Wiedniu, Akademja Górnicza w Leoben i Przybramie, Akademja Eksportowa w Wiedniu, Akademja Konsularna w Wiedniu, Akademja dla Sztuk Plastycznych we Wiedniu, Samodzielny Wydział Teologiczny w Ołumuńcu, Solnogrodzie i Wiedniu (ewang.), Naukowy Zakład Teologji izrael. w Wiedniu.

Z obecnych szkół zawodowych w Polsce: Szkoły typu licealnego, handlowe, przemysłowe, szkoły dla duchowieństwa, katolickie naukowe zakłady teologiczne, seminarja duchowne djecezjalne większe, szkoły kształcenia nauczycieli typu wyższego i licealnego, szkoły artystyczne, oraz państwowe konserwatorja muzyczne w Warszawie, Poznaniu i Krakowie.

Zamach samobójczy skazanego

czy próba ucieczki?

(sm.) Rzadko spotykany wypadek zamachu samobójczego więźnia, po usłyszeniu wykoru skazującego wydarzył się wczoraj przedpołudniem w gmachu sądu grodzkiego (oddziały karne) przy ul. Kazimierzowskiej.

21-letni **Józef Łysak**, chłopak restauracyjny, zajęty ostatnio w restauracji Wenclowej na Wysokim Zamku, stanął wczoraj przed sędzią **Woleńskim oskarżony o napad rabunkowy.**

Otóż **Łysak** po skończonej pracy w nocy udał się ze swym kolegą **do parku na Wysokim Zamku i tam napadli na siedzącego na ławce** 32 letniego Abrahama **Wernera.** Pod terrorem obicia napastnicy **wydobyli od Wernera 2 zł.,** a następnie spłoszeni zbiegli. W kilka dni potem Werner bawiąc w restauracji Wenclowej **rozpoznał w usługującym mu Łysaku napastnika,** i oddał go w ręce policjanta.

Łysak, który był już mimo młodego wieku, **kilkakrotnie karany,** został skazany na **10 miesięcy więzienia.**

Łysak przyjął wyrok **pozornie spokojnie,** lecz gdy tylko został wyprowadzony przez posterunkowego ze sali rozpraw, mieszczącej się na II p. **przeskoczył przez okno na ganek, przelazł momentalnie przez barjerę i chciał skoczyć w dół na obszerne podwórze; w ostatniej jednak chwili posterunkowy zdołał uchwycić go za bluzę i przy pomocy innych ludzi wciągnął go z powrotem na ganek.**

Niektórzy świadkowie tego zajścia uważali je za usiłowaną ucieczkę, inni za zamach samobójczy. Za tem drugiem przemawia wysokość ganku.

STRAJK CEGLARZY ZAKOŃCZONY

(sm) Kilkudniowy strajk ceglarzy we Lwowie został zakończony. **Robotnicy osiągnęli w pełni swe żądania.** Właściciel cegielni sichowskiej przyrzekł oddalić robotników zamiejscowych, zatrudniać tylko Lwowian i płacić im wynagrodzenie wedle umowy zbiorowej.

OSZUSTWA PRZEPŁACIŁ ŻYCIEM

(sm) 23-letni Włodzimierz Miśko, który przed kilku dniami postrzelił się z rewolweru w brzuch, fingując napad rabunkowy, by upozorować i wytłumaczyć stratę kilkuset złotych, wyłudzonych od dwu narzeczonych — mimo przeprowadzonej operacji zmarł ubiegłej nocy w szpitalu.

DWA ZAMACHY SAMOBÓJCZE

(sm) **Pogotowie ratunkowe interwenjowało wczoraj w dwu wypadkach** zamachów samobójczych.

Popołudniu przywieziono jakiegoś mężczyznę lat około 30 liczącego, zatrutego denaturatem. W stanie nieprzytomnym odesłano go do szpitala.

Około godz. 20-ej usiłowała otruć się jodyną 21-letnia Stanisława Mazurkiewiczówna.

AWANTURY I POLICJA

(sm) Adolf Weintraub, zam. przy ul. Szewskiej, złożył doniesienie w Komisarjacie PP., że został napadnięty przez Władysława Kamińskiego z ul. Pełtewnej, który uderzył go w twarz, wybił mu dwa zęby i kilka razy kopnął.

Jan Gerczak i Filip Jaworski przybyli wczoraj na podwórze domu przy ul. Hołoszczańskiej 43, wywołali tam awanturę i pobili dotkliwie W. Kaczyńskiego.

NIESNASKI RODZINNE

(sm) Zygmunt Wycz, 48 - letni listonosz, zamieszkały we własnym domu przy ul. Kazimierzowskiej 22 na Nowym Lwowie, w czasie sprzeczki rodzinnej został potrącony przez swego szwagra na oszklone drzwi.

Szkło wybitej szyby zraniło go w lewą rękę tak, że wezwano lekarza Pogotowia Ratunkowego.

Ekscesy w więzieniu

Dnia 21 bm. w tuteiszem więzieniu doszło do ekscesów więźniów tak politycznych, jak i zwykłych. Ponieważ interwencja władz więziennych nie odniosła skutku, wezwano policję, po przybyciu której porządek został wkrótce przywrócony. (PAT)

Poderżnął sobie gardło

(sm) Do szpitala powszechnego przywieziono wczoraj 28-letniego Edwarda Koppa z Eksdorfu, pow. Bóbrka, który w celach samobójczych poderżnął sobie brzytwą gardło. Stan jego jest ciężki.

Z STAŁEJ RUBRYKI

Kradzieże i włamania

(sm) Z mieszkania p. Zofji Popławskiej przy ul. Krzywej 10, nieznani złodzieje skradli, *wchodząc przez otwarte okno,* garderobę i bieliznę, wartości 50 zł.

Wczoraj przytrzymano niejakiego Leona Kliegera, zam. przy ul. Zamarstynowskiej 1, który sprzeniewierzył na szkodę klubu sportowego „Goal" 8 par bucików footbalowych i dwie walizy wartości około 200 zł.

SOKOLICE POLSKIE Z AMERYKI przyjadą dopiero we środę.

Zapowiedziany na wczoraj przyjazd Sokolic z Ameryki został w ostatniej chwili, **przełożony do środy godz. 17-ej.** Sokolice przyjadą z Zakopanego z druhnami wiceprezeską Sokolstwa polskiego w Ameryce Marją Korpantyńą i wiceprezeską okręgu new-yorskiego Kradynową na czele.

Upraszam Sokolstwo polskie tak druhny jak i druhów o przybycie w powyższym czasie na główny dworzec i zgromadzenie się przed westibulem sali reprezentacyjnej na dole. Strój codzienny z agrafkami sokolemi. W środę od godziny 10-ej do 14-ej włącznie i od godz. 18 informować się o ewentualne zmiany w Sokole - Macierzy we Lwowie telefon 240-45. Mam nadzieję, że nietylko Sokolstwo polskie, ale także społeczeństwo lwowskie zechce wziąć udział w manifestacyjnem przyjęciu miłych nam gości, — rodaczek z Ameryki tak na dworcu podczas przybycia jak i w następnych dniach. O programie dowiedzą się wszyscy na dworcu podczas przyjazdu. Czołem! Filibert Czaykowski prezes V okręgu sokolego.

Poczta autobusowa została wprowadzona z dniem dzisiejszym

(sm) Z dniem dzisiejszym zostaje zaprowadzona specjalna poczta autobusowa, która będzie wielkiem udogodnieniem dla pasażerów i publiczności.

Na pl. Strzeleckim i innych dworcach autobusowych, listonosze mający torbę z napisem poczta autobusowa, będą dwa razy dziennie od godz. 8.10 do 10.30 rano i od 16 do 18 popołudniu przyjmować listy polecone, sprzedawać znaczki. Przyjmować listy polecone, telegramy i t.p.

Wypłata zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowych

Wypłata zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowy za miesiąc lipiec odbędzie się w następującym porządku: dla bezrobotnych, których nazwiska zaczynają się od liter od A do N we wtorek dnia 30 lipca br., a dla bezrobotnych od litery O do Z we środę dnia 21 lipca b. r.

Niepodjęte w tym czasie asygnaty dodatkowo wydawane będą w piątek dn. 2 sierpnia br. do godziny 12-ej w południe. Wszystkie asygnaty wypłacane w kasie będą od godziny 8 do 12.30.

Na dwa dni do Gdyni!

Na liczne zapytania Dyrekcja kolejowa komunikuje, że pociąg popularny ze Lwowa do Gdyni odjedzie dnia 2. sierpnia i po dwudniowym pobycie nad morzem, powróci do Lwowa, dnia 5. sierpnia wieczorem. Karty uczestnictwa są do nabycia w lwowskich biurach podróży, w cenie 21.70 i uprawniają zarówno do zniżek dojazdowych dla zamiejscowych uczestników, jak i dają możność do korzystania świadczeń nad morzem. Liga Morska i Kolonjalna bowiem przy współpracy Orbisu przygotowała w Gdyni noclegi i wycieczki portowe oraz okrętem na Hel. W cenie karty uczestnictwa wliczone są odpowiednie należytości, tak, że wpłaciwszy 21.70 zł. każdy uczestnik opłacona całą wycieczkę z wyjątkiem pożywienia.

ZNIŻKI DO ZAKOPANEGO

Wobec Święta Gór w Zakopanem, otrzymać można we wszystkich biurach podróży karty uczestnictwa, uprawniające do uzyskania 70 proc. zniżek dojazdowych ze wszystkich stacyj kolejowych Zniżki ważne są od dnia 4 — 12 sierpnia br.

Zmarli we Lwowie

Śp. Bronisław Ajdukiewicz, radca dworu, l. 82, pogrzeb odbędzie się dn. 23. bm. z domu żałoby przy ul. 29 Listopada l. 7. o 4 pop. do grobowca rodz. na cm. Łyczakowski. Nabożeństwo żał. dnia 25 bm. o godz. 8 rano w kościele św. Marji Magdaleny.

Aniela Sokalska l. 42 pogrzeb 23 bm. z krypty Orm. na cm. Janowski.

Aresztowanie urzędnika w Tarnopolu

Ag. Wschód donosi:

Zawieszony w czynnej służbie sekretarz Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu Euzebjusz Kopystjański, został na polecenie prokuratora aresztowany i osądzony w więzieniu śledczem w Tarnopolu.

Budowa szosy w Zborowie

Wydział Powiatowy w Zborowie podjął prace pomiarowe związane z przebudową 1 kilometra gościńca państwowego w centrum miasta z kredytów Funduszu Pracy i Zarządu miejskiego. Odnośny odcinek szosy ma być zastąpiony kostką granitową. Ukończenie projektowanych robót nastąpić ma w jesieni.

Przebudowa drogi Kosów—Żabie

W najbliższych dniach przybywają do powiatu batalion saperów oraz 6 plutonów pionierów dla rozpoczęcia robót, zdążających do przebudowy drogi wojewódzkiej Kosów — Żabie na odcinku Bukowiec.

W ten sposób rzucony jeszcze przed wojną projekt przebudowy trasy na Bukowcu, tej jedynej i wielkiej przeszkody w połączeniu Kosowa, Żabiego i Worochty normalnym ruchem autobusowym i w udostępnieniu przepięknych wysokogórskich okolic obu Czeremoszów, wchodzi w fazę realizacji dzięki poparciu finansowemu Funduszu Pracy.

—o—

KOMUNIKATY

POWROT PROKURATORA SĄDU APELACYJNEGO. Prokurator Sądu Apelacyjnego we Lwowie St. Dębicki powrócił z urlopu i objął urzędowanie z dniem dzisiejszym.

Janowie Jaworczykowscy złożyli zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Księdza Infułata Czajkowskiego, kwotę zł. 20.— na Zakład św. Antoniego.

OPŁATY ZA ŁAWECZKI CMENTARNE. Zarząd Miejski w król. stoł. m. Lwowie podaje niniejszem do wiadomości, że wobec ustawienia na cmentarzach Łyczakowskim i Janowskim, przy grobach i grobowcach, wielkiej ilości ławeczek, bez wiedzy zarządców cmentarzy i bez uiszczenia należnych opłat cmentarnych, zmuszony będzie usunąć te ławeczki, o ile osoby interesowane nie złożą za nie przepisanych opłat do dnia 15 październikа 1935, w Kasie miejskiej za pośrednictwem referatu opłat cmentarnych (Ratusz II p. drzwi Nr. 219).

Przy składaniu opłat należy je wykazać poświadczeniem ze strony zarządu cmentarza, że w danym wypadku nie zachodzą żadne przeszkody ze względów komunikacyjnych.

—o—

Echa budowy ul. Kazimierza Wielkiego

„Strada" nie jest firmą włoską

W związku z naszym artykułem, zamieszczonym w „Kurjerze", dnią 14 lipca b. r., p. t.: „Co się dzieje za kulisami budowy ul. Kazimierza Wielkiego — F-ma „Strada" jest firmą żydowską, otrzymaliśmy od przedsiębiorstwa budowy dróg i ulepszonych nawierzchni „Strada", Spółki Akcyjnej w Warszawie, Al. Ujazdowska 20, pod datą 20. lipca b. r., następujące wyjaśnienie:

„Dyskusja w Radzie Miejskiej nad udzieleniem nam zamówienia na przebudowę ulicy Kazimierza Wielkiego znalazła echo w prasie miejscowej i zamiejscowej. Uwagi skierowane pod naszym adresem oparte są niewątpliwie na nieporozumieniu. Spółka nasza nie jest Towarzystwem włoskiem, ani wogóle zagranicznem, a jest spółką polską założoną w Warszawie w r. 1929 i budującą od tego czasu nawierzchnie asfaltowe i brukowe w różnych częściach kraju, głównie w rejonie Gdyni, i porcie gdyńskim. Nie zatrudnialiśmy nigdy ani jednego cudzoziemca i nie użyliśmy ani grama cudzoziemskiego materjału. Przy robotach we Lwowie w roku zeszłym na 130 robotników zajętych było 5 z poza Lwowa. W roku bieżącym zajęci będą wyłącznie robotnicy lwowscy — chociażby dlatego, że przewożenie obcych robotników jest za kosztowne. Jedynie nieliczni fachowcy, których może się okazać brak na miejscu, mogą być sprowadzani".

Wyjaśniamy przeto, że „włoszczyznę" firmy „Strada" i jej dynamikę „włoską" reklamuje się od dwu lat we Lwowie na każdem posiedzeniu komisji, na każdem aktualnem posiedzeniu Rady Miejskiej. Uważamy przeto, że na najbliższem posiedzeniu Rady Miejskiej, ci panowie, którzy z pełnym rozmachem zaanonsowali tę firmę winni złożyć odpowiednie wyjaśnienie i wskazać źródła swych natchnień.

Że rejon Gdyni opanowany jest przez przedsiębiorstwa żydowskie, na to wskazuje często prasa katolicka, a jaki jest efekt prac „Strady" w porcie gdyńskim tego nie możemy stwierdzić — dla nas najbliższym sprawdzianem jest ulica Pełtewna a jej budowa firmie „Strada" nie przyniosła zaszczytu.

—:—

Bestjalski napad łuhowców na podwójciego

w Mikłaszowie

Donoszą nam z Mikłaszowa:

W niedzielę dnia 21 bm. grupa ukraińców złożona z około 200 ludzi uzbrojonych i umyślnie zgromadzonych **rzuciła się na trzech Polaków**, a to Mikołaja Wielgana, Michała Ujnickiego i Jana Wajdyłę, **wznosząc okrzyki „rizaty Lachiw", „Łuchowczyki, zabyty Polakiw", „daty im Polszczu" i t. d.**

Zaatakowani, bici kołami i widłami, otoczeni przez **tłum zaopatrzony prócz tego w broń palną**, uniknęli śmierci tylko dzięki temu, że kilkunastu Polaków zebranych właśnie w czytelni TSL., widząc co się dzieje nadbiegło i usiłowało tłum powstrzymać.

Gdy jednak podwójci Franciszek Żółkiewski i członek Wydziału powiatowego Jan Wajdyło (senjor) w zastępstwie nieobecnego sołtysa, zwrócili się w jego imieniu do tłumu, aby zaniechał dalszej napaści, wówczas **łuhowcy podburzani przez starszych**, jak Daniela Buraka, Michała Kalmyka i innych, **obrzucili podwójciego gradem kamieni i kołów, a niejaki Teodor Morawski przebił podwójciego bagnetem w czoło.**

O niesłychanym tym napadzie zawiadomione zostały władze policyjne, które **niewątpliwie przeprowadzą surowe śledztwo**, tak, aby sprawcy napadu na Polaków zostali jaknajprzykładniej ukarani.

—o—

Z KARTY ŻAŁOBNEJ

Ś.p. Bronisław Ajdukiewicz

Bolesny cios dotknął znaną i cenioną w kraju rodzinę. Po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, zmarł onegdaj w mieście naszem śp. Bronisław Ajdukiewicz em. st. radca I. S. Do ostatnich niemal chwil życia, interesował się żywo wszystkiem, a myśl nie chciała wprost ustąpić, przed ciągnącym mrokiem śmierci. Ur. 1853 r. w Sadkach k. Chodorowa uczęszczał do gimnazjum we Lwowie, we Wiedniu zaś ukończył Politechnikę; Bodenkultur z dyplomem inżyniera. Jego specjalnością w przemyśle rol., było browarnictwo, oraz gorzelnictwo, znane Mu nietylko z teorji, lecz i praktyki. Zapotrzebowanie speca i fachowca w tej dziedzinie powoduje powołanie Go na odpowiednie stanowisko w wydziale techn. Kontroli Skarb.. W tym kierunku jest autorytetem, to też powstały z Jego inicjatywy ogólno-austr. Związek urzędników tego resortu obiera Go swym prezesem. W r. 1912 jako radca dworu pensjonuje się i obejmuje dyrekcję Gal. Syndykatu Gorzelni Rol., podnosząc na wyżyny tę część przemysłu rol. W czasie wojny światowej je chleb tułaczy, wraca do Lwowa w r. 1918 i niebacząc na wiek spełnia swą powinność obywatelską w szeregach M. S. O. We wskrzeszonej Ojczyźnie, pracuje początkowo przy odbudowie kraju, następnie w Ministerstwie Skarbu, jako niezastąpiony w pewnych kierunkach ekspert i organizator. Zadziwiała zawsze u Niego energia wspomagana siła woli i ogromu pracy.

Cząstkę swej duszy i wiele uczucia złożył w swe obowiązki Męża i Ojca. Wychował swe dzieci w atmosferze wiary i umiłowania ideałów. A górowało u Niego to jedno: człowiek dobry. Był nim też do najtajniejszych tkanek swego mózgu i serca. Pomagał wszystkim, unikając jawności i rozgłosu, które były wręcz przeciwne prostocie Jego duszy i serca. Nie ukrywał swych przekonań i zasad, opartych na głębokiej religijności, przywiązaniu do kultury narodowej i tradycji, a łączył z tem dar towarzyski, serdeczne obejście z każdym i takt postępowania. Towarzyszy Mu do grobu ta cześć i ten szacunek, które są udziałem prawych i szlachetnych. Osierocił dzieci: Wiktora, prof. Szkoły Tech., Zygmunta dyr. kop. Ski akc. „Godulla". Kazimierza prof. U. J. K.. Marję kier. Szkoły zaw. w Bolechowie, Jadwigę Dancewiczową lustratorkę ministr. i rodzinę.

Cześć Jego zacnej pamięci! (o.)

Polscy jeźdźcy w Spaa

BELGJA 22. 7. (PAT) W niedzielę rozpoczęły się międzynarodowe zawody konne z udziałem jeźdźców francuskich, holenderskich, belgijskich i polskich. W pierwszym dniu w konkursie o wielką nagrodę Kasyna, w Handicapie pierwsze miejsce zajął jeździec belgijski, drugie por. **Gutowski**, na Traviacie, trzecie mistrz **Szosland** na Mylerdzie, czwarte por. **Gutowski** na Warszawiance. Polscy **jeźdźcy wyróżnili się pięknym stylem jazdy i dobrem opanowaniem konia.**

Ofiary katastrofy pod Radomiem

WARSZAWA, 22. 7. (PAT). W katastrofie pod Radomiem, o której donosiliśmy wczoraj, zostali ciężko ranni: 1) Kaliszkówna Natalja (Radom), 2) Suzowska Małgorzata (Zaklików pow. Janów), 3) Lampel Rywka (Sosnowiec), 4) Piotrowska Anna (Gostynin). Lżej ranni: 5) Seroczyński Eugenjusz (Jedlnia), 6) Waserbrot Josek (Radom), 7) Napieralski Wład. (Radom) 8) Stmeryk Jan. 9) Mandelbaum Chaim (Radom), 10) Kopeć Jan (Dęblin), 11) Herszbaum Aron (Radom), 12) Zielińska Wanda (Radom). 13) Kicher Rekus (Radom), 14) Herszbaum (Radom). 15) Praga Gitla (Sosnowiec), 16) Górfinkiel Uszer (Radom), 17) Finkelsztain Szmul (Radom), 18) Landau Szmul (Radom), 19) Herszenbaum Herszek (Radom). *Jeden nieustalonego nazwiska został zabity.* Po udzieleniu pomocy lekarskiej na miejscu ciężej ranni zostali odstawieni do szpitala miejskiego. Lżej ranni udali się do domów.

—

KRONIKA KRAKOWSKA

OFIARNOŚĆ NA RZECZ MUZEUM NARODOWEGO W KRAKOWIE nie ustaje i to zarówno w pieniądzach, jak i darach. I tak ostatnio p. Jadwiga Liwska ofiarowała jako dar jej matki św. Julji Gawińskiej z Owczan fragmenty bogatego wschodniego siodła z 17 w., składające się z przepysznie zdobionych srebrnych, złoconych blach, o pięknym ornamencie, przykrywających obłąki i tzw. ławki siodła. P. Bronisława Moczydłowska złożyła w darze ozdobny sztylecik z przełomu 18/19 w., p. Franciszek Biesiadecki stare dyplomy szlacheckie rodzin Burhardów, Mogilnickich i Krugłów, dokumenty wojskowe z czasów Księstwa Warszawskiego, pamiątki dotyczące dziejów masonerji polskiej z końca 18 i początków 19 w., manuskrypt z r. 1691, zdobiony pięknemi winietami, tłoki pieczętne, dawne numizmaty i banknoty, oraz trzy ciekawe rysunki Matejki itd. Dział rzeźb Muzeum Narodowego powiększył się cennem dziełem Konstantego Laszczki przedstawiającem prezydenta sądu Hausnera — dar p. Marji Hausnerówny, jego córki.

SPADŁ Z BULWARU koło III. mostu Wojciech Kosiecki (l. 22) i doznał złamania podstawy czaszki. Był on pijany i nie zdawał sobie widocznie sprawy, że szedł chwiejnym krokiem, wąską ścieżką bulwarową, na wysokości 4 metrów od betonowego muru. Przewieziono go w ciężkim stanie do szpitala.

ATAKOWI apoplektycznemu uległa na ul. Franciszkańskiej, jakaś staruszka, w wieku około 80 lat. Zajęło się nią Pogotowie ratunkowe.

HARCERZE EGIPSCY przyjechali do Krakowa na zwiedzenie zabytków miasta. W skład wycieczki wchodzą: Kamil Mustafa, redaktor pisma harcerskiego w Kairze, Ibrahim Fuad el Chakin, Abdul Azis Szarara i Husaim Kamol.

DELEGACI DO ZGROMADZEŃ OKRĘGOWYCH. Ukazało się zarządzenie wojewody krakowskiego, zawierające spis instytucyj i organizacyj, które będą dokonywały wyboru delegatów do zgromadzeń okręgowych. Jak wiadomo miasto zostało podzielone na dwa okręgi Nr. 80 i 81. Otóż w myśl ogłoszenia wojewody Rada miejska wybierze do tych okręgów 56 delegatów, Izba przem. - handlowa 14, Izba rzemieślnicza 6. Zjednoczenie kolejowców polskich 6, Zw. zaw. prac. kol. 4, drukarzy 3, Two urzędników miejskich 3, Izba lekarska 3, adwokacka 3, Uniwersytet Jag. 3, Akademja górnicza 2, Akad. Sztuk Pięknych i W. S. H. no 1 i t. d. Wybory delegatów odbędą się w radzie miejskiej 26 b. m., w samorządzie gospodarczym zawodowym i szkołach akademickich 29-go, we wszystkich innych organach 27 b. m.

—

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Sobowtór królewski".
ADRIA: Więzień na urlopie i Niewolnicy z Mandelay.
BAGATELA: „Jestem zbiegiem". Na scenie rewja: „Nowi goście Bagateli".
PROMIEŃ: Pieśń kozaka i Bolero.
SŁONKO: Szalona wdówka i Urwis z Hiszpanji.
SZTUKA: Czterech dżentelmenów.
ŚWIT: Walka o prawdę.
UCIECHA: Nasi chłopcy marynarze.
WANDA: Zemsta Pana X.

—

AUDYCJE RADJOWE

Radjostacja lwowska

Środa, dnia 24 lipca 1935 r.

6.30 Aud. poranna. 8.20 (Lw.) Program na dzień bież. 8.25 (Lw.) Wskazówki praktyczne. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Wiadomości meteor. 12.05 Dziennik południowy. 12.15 (Lw) „Dla naszych letnisk i uzdrowisk" koncert orkiestry. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 (Lw.) Muzyka salonowa z płyt. 15.15 Przegląd giełd. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Koncert muzyki lek

dla dzieci" — pogad. wygł. dr. St. Średnicki.

16.15 Pieśni w wyk. słynnych basów — płyty) 16.50 „Codzienny odcinek prozy": „Co to jest blaga?" — humoreska Bolesława Prusa. 17.00 Transm. z Katowic. 17.20 Koncert w wyk. Orkiestry Kameralnej z Wilna. 18.00 „Awantura z dyfterytem" wesoły skecz. 18.15 „Cała Polska śpiewa". Koncert Chóru. 18.30 (Lw) „Listy od dzieci") 18.40 (Lw.) Silva rerum i życie kulturalne. 18.45 (Lw) Muzyka lekka z płyt. 19.05 (Lw) Program na dzień nast. 19.15 (Lw.) Koncert reklamowy. 19.30 Recital śpiewaczy Edwarda Bendera. 19.50 „Świat się śmieje" — przegląd humoru zagranicznego (polityczny humor francuski). pod red. Karmina.

20.00 Minuty literackie w wyk. K. Justjana. 20.10 Wesoła audycja (płyty) 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Rynek wileński" wygł. P. Wiozmiewski. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. Maryli Jonasówny. 21.30 Ze wspomnień o Piłsudskim' „Komendant w stosunku do dzieci" — odczyt — wygł. Juljusz Kaden-Bandrowski. 21.40 (Lw.) Serenada Tr. w wyk. Tria P. T. M. a) Introduzione e allegro, b) Canzona, c) Scherzo. 22.10 Wiadomości sportowe. 22.20 Mała orkiestra P. R. W przerwie Wiadomości meteor. dla komunikacji lotniczej.

LWOWSKI SKECZ W TEATRZE WYOBRAŹNI

Dziś, w środę, o godz. 18.00 Teatr Wyobraźni nadaje ze Lwowa na całą Polskę wesoły skecz „Awantura z dyfterytem", zradjofonizowany podług opowiadania słynnego humorysty Marka Twaina. Reżyseruje W. Budzyński.

SERENADA AL. TANSMANA

Trio Aleksandra Tansmana w formie serenady na fortepian i wiolonczelę, którą nada Rozgłośnia Lwowska na wszystkie stacje Polskiego Radja, dziś, w środę o godz. 21.40, jest jednem z najciekawszych dzieł muzyki kameralnej w poważnym dorobku artystycznym młodego kompozytora polskiego Tansmana, osiadłego w Paryżu. Wykonawcami tego tria będą znani muzycy lwowscy: prof. Czapliński, prof. Danczowski i dr. Edward Steinberger.

—0—

18.05 M. Ostrawa. Pieśni bułgarskie.
20.00 Kopenhaga. Melodje operowe Aubera.

20.30 Anglja (Nat. Progr.). „Wiedeń — miasto muzyki.
20.40 Medjolan „Anna Karenina" dramat muz. Robbiani'ego.

Radjostacja krakowska

Środa 24 lipca 1935 r.

6.30 Tr. z Warszawy. 8.20 Progr. na dz. bież. oraz Wskazówki praktyczne. 1157 Sygnał czasu, hejnał. z wieży Marj. 12.03 Tr. z Warszawy i Lwowa. 13.00 Tr. z Warszawy. 13.05 Aureliana Pertile śpiewa... (płyty). 15.15 Tr z Warszawy.

15.30 Koncert muz. lekkiej Wyk.: S. Hlaski (fort.) Z. Woźniak (tenor), H. Szyfman (baryt). K. Meyerhold (akomp.)

16.00 Tr. z Warszawy. 161.5 Sonata C. Francka (z płyt.). 16.50 Tr z Warszawy, Katowic i Wilna 18.00 Tr. ze Lwowa i Wilna. 18.30 „Skrzynka dla dzieci" w opr. Toli Rettingerowej .18.40 Wiadom. bieżące. 18.45 Armand Crable śpiewa... 1905 Program na dzień następny. 19.15 Koncert reklam. 19.30 Tr. z Warszawy.

20.00 „Poradnik turystyczny" w opr. dr. St. Leszczyckiego. 20.10 Pieśni czarnych braci... (płyty) 20,45 Tr. z Warszawy, Wilna Warsz. i Lwowa. 22.10 Tr. z Warszawy. 22.16 Lokalne wiad. sport. 22,20 Tr. z Warszawy.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

PIŁKA NOŻNA

Ligowa drużyna Pogoni rozegra definitywnie w listopadzie bież. roku 4 mecze w Austrji. W Wiedniu Pogoń walczyć będzie z mistrzem Austrji Admirą i Hakoahem. Pozostałe dwa mecze rozegrane będą prawdopodobnie w Grazu i Neustadt.

Treningowy obóz piłkarski na stadjonie wojska polskiego w Warszawie rozpoczęty został w poniedziałek. Do południa przybyło 10 zawodników, oraz obaj trenerzy pp. Otto i Spojda. Popołudniu przybyło jeszcze kilkunastu graczy i odbył się już pierwszy trening. Ogółem w obozie weźmie udział 34-ch zawodników.

Polski Związek Piłki Nożnej postanowił wysłać swego specjalnego delegata na nadzwyczajne walne zgromadzenie Stanisławowskiego Okr. Piłki Nożnej, któ re odbędzie się w Stanisławowie 28 bm.

Reprezentacyjny pomocnik Polski, gracz Cracovii **Mysiak**, przeniósł się do Warszawy, gdzie otrzymał posadę w Banku Gosp. Krajowego. Mysiak ma zasilić szeregi Polonji.

Piłkarska reprezentacja Rygi bawić będzie w końcu sierpnia w Polsce i rozegra dwa mecze: w Wilnie i w Białymstoku.

Drużyna łódzkiego K. S. zwyciężyła w Gdyni reprezentacyjny zespół marynarki wojennej, w stosunku 3:1.

TENIS

W tegorocznym turnieju o międzynarodowym o mistrzostwa Polski wprowadzone zostaną **dwie** nowe konkurencje, mianowicie: turniej **senjorów** — dla tenisistów ponad lat 40, oraz turniej dla **juniorek** — do lat 18-tu.

Nasi zagranicą. Rozpoczynający się w nadchodzący piątek 3-dniowy mecz tenisowy w Balatonie na Węgrzech **Polska — Węgry** będzie miał z każdej strony obsadę 2-osobową. Z ramienia Polski **jadą definitywnie Hebda i Wittman.**

W nadchodzącą niedzielę, 28 b. m., odbędzie się w Bytomiu mecz tenisowy **Śląsk Polski — Śląsk Niemiecki.** W barwach Śląska polskiego startować będzie **Tarłowski.**

W dn. 3 sierpnia rozpoczynają się w Hamburgu **Międzynarodowe Mistrzostwa Niemiec**, które zgromadzą szereg znakomitych tenisistów Europy. Na zawodach tych Polska reprezentowana będzie przez **Hebdę, Tarłowskiego i Volkmerównę,** oraz **Jędrzejowską**, która przybędzie do Hamburga prosto z Anglji.

Ameryka — Niemcy 1:1. Wczoraj został dokończony w Wimbledonie mecz v. Cramm — Allison, w którym zwyciężył Niemiec w stosunku 8:6, 6:3, 6:4.

Gra mieszana: pół finał: Fryszczynowa Hebda — Orłowska Kołcz II. 6:3, 6:1, Orzechowska Kołcz I. — Raczyńska Dr. Stahl 6:4, 2:6, 6:2.

Finał: Fryszczynowa Hebda — Orzechowska Kołcz I. 6:0, 6:0.

Gra podwójna Panów: pół finał: Hebda Sambuco — Menkes Tennenbaum 6:3, 6:3, Kołcz II. Dr. Stahl — Jabłoński II. — Kołcz I. 6:4, 6:4.

Finał: Hebda Sambuco — Kołcz II. — Dr. Stahl 2:6, 2:6, 6:4, 8:6, 6:2.

REPREZENTACYJNI TENISIŚCI AMERYKI, którzy walczą obecnie w Wimbledon z Niemcami o puhar Davisa. Od lewej: Donald Budge, van Ryn, Allison.

W międzynarodowym turnieju tenisowym o puhar Łotwy w spotkaniach półfinałowych **Majewski** pokonał Berti - Berzinsa w stosunku 6:1, 6:2, a **Popławski** Krohna w stosunku 6:1, 6:3.

W turnieju o mistrzostwo Łotwy Czech **Pachowsky zwyciężył Majewskiego** w 3-ch setach 6:2, 6:3, 6:4.

Wyniki turnieju tennisowego w Kamieniu Dobosza:

Gra pojedyncza Pań: pół finał: Fryszczynowa — Orłowska 7:5, 6:0, Turteltaubówna — Orzechowska 6:4, 0:6, 6:4.

Finał: Fryszczynowa — Turteltaubówna 6:2, 6:0.

Gra pojedyncza Panów: pół finał Kołcz I. — Kołcz II. 6:3, 6:4, Jabłoński II. — Dr. Stahl 6:4, 6:2.

Finał: Kołcz I. — Jabłoński II. 4:6, 6:2, 6:4, 1:6, 6:3.

HIPPIKA

Po zawodach hippicznych w Spa i mistrzostwach konnych armji polskiej, które odbędą się w dniach 25—28 b. m. w Suwałkach, **ekipa polska wyjedzie do Rygi**, na miedzynarodowe konkursy hippiczne, które odbędą się w końcu sierpnia.

STRZELANIE.

Pierwsze wyniki Narod. Zaw. Strzeleckich są następujące:

Pistolet wojskowy (Pw. 1) na 180 pkt możl.: 1) Z. Wąsowicz (Warszawa) 147 p., 2) por. Tkacz (K. O. P.) — 174 p., Panie: 1) Uniłowska (K. P. W. Radom) 125 p., 2) Królikowska (P. P. W. Kraków) 113 p. — **Pistolet dowolny,** na 600 pkt. możl.: 1) E. Rutecki (Warszawa Legja) 495 p., 2) B. Nowicki (Z. S. Warszawa) 483 p. — **Karabin bocznego zapłonu** kraj. na 400 p. możl.: 1) E. Riedel (Orkan — Warszawa) 357 p., 2) W. Hulubecki (WKS. Legja) 349 p. Wyniki powyższe nie są ostateczne.

LEKKA ATLETYKA

Polski Zw. Lekkoatletyczny otrzymał od Zw. rumuńskiego zaproszenie na rozegranie spotkania Polska — Rumunja w Czerniowcach. PZLA. zgodził się i zaproponował termin 28—29 września br.

KOMUNIKATY

Pięciobój oficerski. O Mistrzostwo DOK. VI. w dniach 25—27 b. m. odbędą się zawody o mistrzostwo D. O. K. VI. **w pięcioboju oficerskim i wieloboju podoficerskim,** w których weźmie udział 17 oficerów i 14 podoficerów. Początek zawodów 25 b. m., o 9,30, na strzelnicy garnizonowej na Kleparowie.

—0—

Humor zagraniczny

— Skąd wnosisz, że Jurek ożenił się dla pieniędzy?
— Bo widziałem jego żonę!

(Le Rire — Paryż).